

Tutu é kuyi ũun e táxnũu San Pablu iña ñã ñuú Corintu

Kaka'án Pablu ni ñã ntákuinti'xe i, ñã ntoo ñuú Corintu

¹ Xu'u é Pablú u ne, kana Xuva kō ko é víi u pustru iña Jesúcristu, tsí kuan ō ntío ñã. Dadii ú ni ění ko Sostené ne,

² táxnũu ntí tú'ũn sa'á iña nto, ñã ntákuinti'xe i Xuva kō e ntánatāká nuu nto ini ukun ñuú Corintu, ñã é ntuviko kuēnta iña Jesúcristu, ñã e kána Xuva kō é ntuntoo nima ntó, ni dā xóo ká ñã'a, ñã ntoo dá vādá ka ñuxiví a, ñã ntákaku ni'i dīví Tó'o ko Jesúcristu. Tsí divi ñã é Xuva ko ñã iña ko un ntí'i ō.

³ Na naxnuu viko Xuva ko nto, divi ñã ni Tó'o ko Jesúcristu. Na tā'xi ñã é vā'á koo kuntōo nto.

Ni'i ko é vā'á iña Xuva ko kuenta iñá Cristu

⁴ Nguentúvi kanakué'e ú sintiá'vi nta'a Xuva ko kuēnta iña nto, tsi dóo vā'á o dé ñã ni nto kuēnta iña Jesúcristu.

⁵ Tsi tá'xi ñã e dóo kukuika níma nto é un ntíi ntíi nuu i di. Tā'xi ñã e dóo vā'a koo ka'an nto da neé ka nuu i e ntáka'an nto, ni e dóo ki'in inī ntó di.

⁶ Tsi tú'ũn va'á iñá Cristú ne, é nuu é ntaā í iña nto.

⁷ Dukuān ne, ñã tē neé ntákūnāa nteē ntó iña Xuva kó da ñi ntántétu nto ntuvi dá nainu xtúku Tó'o ko Jesúcristu.

⁸ Tsí Xuva kō ne, kuenta víi ñã é kuntoo kutu ntō un tsi da nté ntíi ata i kan, vata koo e nté uun xoxo kuyi ka'an nteé i nto tē xee ntúvī é kixkadā kú've Tó'o ko Jesúcristu.

9 Xuva kō ne, nguentúvi kade ntaa ña nee é kākā'an ña. Divi ña kāna ña nto é uun tsi kuvi nto ni I'xá mii ña, Tó'o ko Jesūcristu.

Dā kii nteé xio ta'an xúkūn san

10 Divi nto, tā'an kó, kaka'án u ni nto kuēnta iña Tó'o ko Jesūcristu dá kaka'án u é na vii ntó da xe'é ne, natíin dadíi nto ni tā'an nto. Nǎ ku kīi nteé xio ta'an nto, tsí uun kuédadíi tsi é kadā kuení nto.

11 Tsí kaka'an ñávi'i Cloee ní ko tsi ntánāa núu nto ni tā'an nto.

12 Kaka'an ñá tsi iō ntó ne, kaka'an nto: “Xu'ú ne, kantíkín u Pablu”; iō ntó ne, kaka'an nto: “Xu'ú ne, kantíkín u Apolo”; ò “Xu'ú ne, kantíkín u Pedru”; ò “Xu'ú ne, Cristu kantíkín u”, xkoó ka'an nto.

13 ¿Vá ūvi nuu ntú Cristu? ¿Vá xū'ú ntu é Pablú u ña é xi'í ntiká krusi kan kuénta iña nto? ¿Vá kuenta iñá ko ítsi ntute nto?

14 Ntá tsi dóo vá'ā ó tsi nté uun nto ña ni nakutsi ntúte ú nto; da mii tsí Crispu ni Gáyu.

15 Dukuān ne, ñá xoxó kuvi ka'an i e ítsi ntute nta'a ko.

16 Naka'ān kó tsí nakutsi ntúte ú ñavi'i Stefanú di. Ntá tsi ña naka'án ko tē nakutsi ntúte ú tuku ká ña'a di.

17 Tsí Cristú ne, ñá ni taxnūu ña ko é nakūtsi ntute ú ña'a, tsí xu'ú ne, taxnūu ña ko é kā'an ntódo u tú'ūn é vā'á san nté koo nakáku ò. Nǎ kakā'án u tú'ūn e dóo vi'xín kaa san é vata tē dóo tu've ko, vata koo é ña ku dé kuení nto te nākáku nto kuenta iña tú'ūn e dóo ki'in iní i é kākā'án u ni ntó, vata koo é ña nantii ní'ni u e dóo nuu á'vi i é xi'í Cristu ntíkā krusi kan kuénta iña ko.

Xé'e Xuva kō é kūvi vii Cristu é un ntí'í, e dóo ki'in iní ñá vata kaa mii ñā

18 Dá kakā'an o tsí xi'í Cristu ntíkā krusi kán ne, ñá tē nté kaa tuntu kaa tú'ún sa'á, kuiní ña'a, ña ntaíka itsi dô'ví san. Ntá tsi ðivi ò e ntántikín ó Cristu, ña é nakáku kō ne, tū'ún sá'á ne, tū'un iña núu i e dóo ka'nu é edé Xuva ko iña ko, kuiní kō.

19 Du'va ò kúvi vatā ó uve na'a kaka'an tú'un Xuva kō:

Nanti'í u é ki'in iní ña'a, ña dóo ki'in iní i; nāxtuví xio u é kāñe'e ðiki ñá'a sán ði, ka'an.

20 ¿Mí'i ntu núu á'vi ña'a san, ña e dóo iní san, nī ña dóo tu've i iñá leí san, nī ña e dóo ini ka'an nuu i é ío ñuxiví a? Náñe'e Xúva ko kō tsí nee iña e dóo va'á ñuxiví a, kuiní kō ne, ñá tē neé nuu á'vi i núu ña.

21 Dōo ki'in iní Xúva kō, tsi ñá ni dē va'a ña é kutūni ñá'a san nee ñá'a ña kuenta iña i e dóo ki'in iní ña, ntá tsi dóo xkúntee iní ña é nakakū ñá ña'a, ña é kuinti'xe i ña kuenta iña tú'ún e dóo tuntu kaa é kā'an ntódo o.

22 Ña Israeé san ne, ncho kiní ña nuu i e dóo ka'nu; ña griegú san ne, dōo ncho kutú've ña, é kuki'in iní ña.

23 Ntá tsi xo'ō ne, ntáka'an ntódo o iñá Cristu, ña é xi'í ntiká krusi kan kuénta iña ko. Ña Israeé san ne, dōo doka'an é ntáka'an o, kuiní ña. Ña tuku tatá i san ne, dōo tuntu ka'an o, kuiní ña.

24 Ntá tsi xoo ñá'a, ña e kána Xuva kō né, kuān te ña Israeé ñá ne, o kuān te ñá griegu ñá ne, kutuni ña tsí Cristú ne, nī'i ña é kūvi víi ña da neé ka nti'i nuu í, ne, ni'i ña e dóo ki'in iní ñá kuenta iña Xuva kó ði.

25 Tē nee iña é kade Xuva kō e dóo tuntu kaa, kuiní ña'a sán ne, ðiví e ðíi ka vá'a ku'e'en é vata kaa é tu've ña ñuxiví a. Nee iña e dóo víta iní Xuva kō ne, ðiví e ðíi ka ntii iní i é vata kaa ña ñuxiví a.

26 Divi nto, tā'an kó, na naka'an ntō nte ntáa nto dā kána Xuva ko ntō. Nǎ títin nto e dóo tu've nto, vatā o tú've ña ñuxiví a. Nǎ títin nto e dóo na'nu ña'a nto ne, ña títin nto e dóo kuika ntō di.

27 Ntá tsi nuu i e dóo tuntu kaa, kuíni ña ñuxiví a ne, diví é nākaxnúu Xuva kō é nakō'xó nteē ñá ñuxiví san, ña e dóo ki'in iní í ne, nākaxnúu Xuva ko nūu i é ña ntii iní i san é nakō'xó ña'a, ña e dóo ntii iní í san.

28 Nakaxnúu Xuva ko ñā'a, ña é ñā vāda ntaidiá'vi, kuíni ña'a ñuxiví sa, nī ña'a, ña é ña ntío kue'en tsí ña'a san, nī ña'a, ña é ña te neé nuu á'vi i, kuíni ña'a sán di, vata koo é na nakō'xó ña ña'a, ña dóo na'nu ña'a san.

29 Tsí ña kúvi víi ka'nu nté uun ña'a nuu Xuva ko.

30 Tsí mii Xuva kō né, tā'xi ña é uun kuédadii tsi ntuví o ni Jesūcristu. Nta'a Jesuú ne, ta'xi ña e dóo ki'in iní kó nī é ntuntoo kuétsi ko, nī é ntuviko o kuénta iña Xuva ko, tsi e ntá'vi ña kuétsi kō dá xi'i ña.

31 Du'va o kúvi nuu i sá'a vatā ó uve na'a kaka'an tú'un Xuva kō: “Xoó ncho kada ka'nu mii i kúñu i ne, na kāda ka'nu ña kuenta iña Xuva ko”, ka'an.

2

Tū'ún Cristu, ña xi'í ntiká krusi kan

1 Xu'ú ne, dā xeé u mí ntoo nto, tā'an, é kā'an ntódo ú ni ntō é nuu é ntaā í iña Xuva kó ne, ñá ni kā'án u ni nto tú'ún e dóo vi'xín kaa, nté tú'ún e dóo ki'in iní í san.

2 Tsi dé kuení ko é ña te nee iñá ka'án u ni ntō é da mii tsí tú'un Jesūcristu, nté o xi'i ñá ntikā krusi kan kuénta iña ko.

3 Dā itúvī ú ni ntō ne, ña túvi ntii ko. Koó da kan'i u tuví u e dóo u'ví ko.

⁴ Dá kakā'án u ni nto, nī dá kakā'an ntódo ú ne, ñá tē tú'ūn e ntáka'an ña e dóo ki'in inī í san é káka'án u ni ntó, tsí tá'xi Espíritū Sántū sán ko ntii ñā é kuvi nakuā'á u nto,

⁵ vata koo é na kunuu inī ntó Xuva ko, ña e dóo ka'nu, ña te é kunuu inī ntó ña'a, ña e dóo ki'in inī í san.

Kanañ'e Espíritū Sántū san ko xoo é Xuva kō

⁶ Ntá tsi kaka'án ntī tú'ūn é ki'in inī ni ñā e dií ka ini tú'un Xuva kō. Ntá tsi ña te ñā tú'ūn e ntáka'an ña dóo tu've i san, nté tú'un e ntáka'an ña ntádē kú've ñuxiví a vevii, tsí ña ná'a ka kuntōo ña ñuxiví a.

⁷ Ntá tsi tú'ūn é káka'án ntī e dóo ki'in inī iña Xuva kó ne, iña nuu i é tūvi xu'u un tsi nte dí'na da de kú've ñá ñuxiví san. Núu i sá'a ne, ñā é nī'i ko é vā'á nta'a Xuva kō.

⁸ Nté uun ña'a, ña ntádē kú've ñuxiví a ne, ñá ni kutūni ñá nuu i sá'a. Tē dí ni kutūni ñá ne, ñá ni naxnteē ñá Tó'o kō ntiká krusi kan, ña dóo ka'nu.

⁹ Ntá tsi uve na'a kaka'an tú'un Xuva kō: Núu ī é vāta kiní o, é vāta tekú kō, é vāta ki'in diki kó ne,

é xtūví tū've Xuva ko nūu i tsíkan iña ña'a, ña é ntákuinima í ña, ka'an tú'un ñā.

¹⁰ Sá'a ne, náñe'é Xuva ko ko ntā'a Espíritū Sántū san. Tsí Espíritū sán ne, kaito nteé ña é un ntī'í ūn tsi nte nuu i é ña káñe'e diki ko iña Xuva ko, é da mii tsi Xuva kō é inī ña.

¹¹ Ntá tsi ¿xoo ntu inī i nee iña é kadē kuení tuku ña'a? Tsí da mii tsi nīma ña é inī. Dukuān né, da mii tsī Espíritū Sántū san inī ña nté o kadē kuení Xuva kō.

¹² Ntá tsi xo'ō ne, ñá ni nī'i ko é nakua'a o nuū i é iō ñuxiví a, tsí xo'ō ne, ní'i ko mii Espiritu Xuva kō

vata koo é kūtuni ko nuu i é kata'xi Xuva ko kō tsi dóo vá'a ó de ña ni kō.

¹³ Ñá tē tú'ün e dóo ini ñá ñuxiví sa é kaka'án nti nuu i sá'a, tsi tú'ün é nañé'e Espíritū Sántū sán nti é kaka'án nti. Dukuān é kanañé' é nti ña'a, ña é nuu Espíritū Sántū san nima i, núu ī é kaka'an Espíritū Sántū san.

¹⁴ Ntá tsi ña'a, ña é ña te núu Espíritū Sántū nima í ne, ña kúvi k'ín dikí ña tú'ün é ncho ka'an Espiritu Xuva ko ni ña. Dóo tuntu kaa tú'ün san, kuíni ña, tsí ña te núu Espíritū Sántū san nima ña é nañé'e ñá ña nee é káni tú'un.

¹⁵ Ntá tsi ña'a, ña é nuu Espíritū Sántū nima í ne, kuvi ka'an ntée ña un nti'í nuū i. Ntá tsi ña ne, xoxó kuvi ka'an ntée i ña.

¹⁶ Tsí kaka'an tú'un Xuva kō: “¿Xoó ntu ini i nté o kadē kuení Xuva kō? ¿Xoó ntu kuvi nañé' é i ña itsi?”, ka'an. Ntá tsi xo'ō é i'xá Xuva ko ō ne, ntádē kuení ko vatā ó kadē kuení Cristu.

3

Ña ntáde tsiñu dadíi iña Xuva ko

¹ Ña ni kúvi ká'án u ni nto vatā ó kaka'án u ni ña'a, ña é ini va'á Xuva ko, tā'an. Ntá tsi kaka'án u ni nto vatā ó kaka'án u ni ña'a, ña é da mii tsí é ini nee iña é ío ñuxiví a. Vata kīni vá'a nto nuu i iñá Cristu, tsí vata ntáa i'xa ikín san ntáa nto.

² Vatā ó kaxé'e o dikui é kō'o i'xa ikín san é vata kutíi i é ká'xi kúñū ne, kuān ó kanakuā'á u nto núu ī é ki'in íni san di, tsí vata kutíi nto ki'in dikí nto tú'ün é ki'in íni san. Nté vevíi vata kutíi nto ki'in dikí nto,

³ tsí ntáde dukuan nto vatā o ntáde ña ñuxiví san. ¿Ñá ntu te dukuan o ntáde nto da ntákune'ū iní nto ni tā'an nto, ō da ntánaa núu nto ni tā'an nto? Dito tsi ntáde nto vatā ó de ña ñuxiví san.

4 Kaka'an ntó, uun ña'a ntō: “Xu'ú ne, kantikín u Pablu.” Tuku nto ne, kaka'an nto: “Xu'ú ne, kantikín u Apolo”, xkoó ka'an nto. ¿Ñā te dukuan ntú o ntáka'an nto vatā o ntáka'an ñā ñuxiví san?

5 ¿Xoó ntu é Apolo í san? o ¿xoó ntu é Pablu í san di? Kūdii ña ntáde tsiñu iña Xuva ko nti e ntánakuā'a ntí nto é kuinti'xe nto ña. Da mii tsí e táxnuu Xuva kō nti é kade nti, é un é un nti.

6 Xu'ú ne, da mii tsí é nakū'xí u tsíkín sán ne, Apoló san ne, dá'vi ña ntūte. Ntá tsi Xuva kō tá'xi ñā é kuē'nu.

7 Dukuān ne, ñā te kā'nu ña'a ña kaí'xi tsíkín san, nté ña kadá'vi ntute sán di, tsí mii tsi Xuva kō e dōo ka'nu ña, tsi d'ivi ñā né, kata'xí ñā é kuē'nu.

8 Dadii tsi nuu á'vi ña kaí'xi tsíkín sán ni ñā kadá'vi ntute san. Ntá tsi tá'xi Xuva kō é vā'á iña ña, é un é un ña, vata tsí ó kade tsiñu ña.

9 Dadii tsi ntáde tsiñu ntí iña Xuva ko. D'ivi ntō né, vata ntáa ñu'u é katavi nuu Xuva kō ntáa nto. O vata ntáa vi'i é kaxntítsí Xuva kō ntáa nto.

10 Xu'ú ne, vata kaa ña kadama, ñā odo nū, kaa ú, e tá'xi Xuva kō é kutūnī ko nté koo kada vá'a ú etí vi'i san. Tuku ña'a ne, katsodo ña ntó'o nuu i kan. Ntá tsi na kōto vá'a ña, xe un xé un ña, nté o ntáde tsiñu ña.

11 Jesucristú ne, d'ivi ñā é vata kaa etí vi'i san kaa ña. Ña kúvi naní'i ko túku etí vi'i é dií ka va'a é d'ivi ñā.

12 Dōo titín nuu i é kuvi tsodo o etí vi'i san. Kuvi tsodo o oró, o kaá kuí'xín, o xūu e dōo nuu á'vi i, o kuvi tsodo o ūtún, o xó'o, o chñn.

13 Tē ita ntí'xin ñu'ú san vi'i sán ne, kutuni ko te vá'a nuu i e dé tsiñu ni'i ña xntítsí i san. Kuan kōo kutuni ko xoo e dé tsiñu vá'a i ntuvi te vexkáda kú've Xuva kō, tsí vata kaa ñu'ú san kaa ña te kúvi. Te kuíta ntí'xin tsiñu ko nūu Xuva kó ne, dōo dító te

vā'á o dé tsiñu ō né, o tē ña vā'a o nī de tsiñu ō.

¹⁴ Te kūtí tsiñu kō é kuntĩsí te kuĩta ntí'xin ñu'ú san ne, ní'í kō é vā'a.

¹⁵ Ntá tsi te koko e dé tsiñu ō ne, kunaá iña ko. Ntá tsi mii ō ne, nakáku o vatā o dé ña'a é da mii kúñu ī nakáku ña dá i'xi ví'i ña.

¹⁶ ¿Ñá ĩni ntú nto tsí vi'i Xuva kō kúvi nto, tsí nuu Espíritu Xuva ko nīma nto?

¹⁷ Te xōo ñá'a nakatsin ña vi'i Xuva kō né, nakatsin Xuva ko ña ña, tsí xúkun Xuva kō né, kūviko kuenta iña ña. Dīvī xúkun tsikán ne, dīvi o xo'ō.

¹⁸ Ñá ku kāni nta'ví mii ntō kúñu ntō. Te iō nto e dóo ki'in ĩnī ntó, kuiní nto, vatā ó ini ñá ñuxiví san ne, díi ka vā'ā ó te ntuvi nto vata kaa ña'a, ña é ña te neé ini, vata koo é kūtú've nto é nuu é ntaā i.

¹⁹ Nee iña e dóo ki'in ĩnī ñuxiví san ne, ñá vādá kaidiá'vi nuu Xuva ko. Tsí uve na'a kaka'an tú'un Xuva kō: “Nuu i é kīni kaa e ntántukū nuní ña ne, dīvi tsi nūu i é kuē'é Xuva kō é kō'xó nteē ña”, ka'an.

²⁰ Kaka'an xtúku tú'un ñā ña: “ĩni Xúva kō é un ntí'ī é kadē kuení ña'a, ña e dóo tu've i ñuxiví san ne, ñá vādá kaidiá'vi kue'en tsi”, ka'an tú'un ñā.

²¹ Dukuān ne, ñá ku kada ka'nu nto te kantikīn ntó dā xóo ká ñatī, tsí un ntí'ī nuū i é kāduku ntée nto.

²² Tsí kuān té Pablu, ni Apólo, nī Pedrú, ni kaniī ñuxiví san, ni ntūvi iña kó, ni dōxi'ī san, ni é un ntí'ī é iō veví, nī é un ntí'ī é kōo ntuvi é vē'xí ne, un ntí'ī nuū i sá'a é kāduku ntée nto.

²³ Dīvi ntō ne, ntáduku ntée nto Cristu. Cristú ne, kaduku ntée ña Xuva kō.

4

Tsiñu é ntáde pustru

¹ Na kūtuni nto tsí ntí'í ne, ña ntáde tsiñu iña Cristú ntí, é uvē nta'a ntí tú'ūn e dóo vi'xín o iña Xuva ko.

² Xoó ña'a é kūnteé nta'a i ne, kantio é kāda ntaa ña nee ntí'í ntí'í é kāka'an tó'o ñā.

³ Xu'ú ne, ñá kāde ú kuentá te kā'an ntó te vā'á u ne, o tē ña vā'a u, o kuān te dá xóo ka ña'a kuan koo ka'an ñá di. Nté ñā ñā ú ña kuvi ká'an u neé ña'a u.

⁴ Ña te neé ni idé u, kuini ko, ntá tsi xoó ntu ini í te kuan ō. Da mii tsi Xuva kō é kuvi ka'an ñá te vā'á u ne, o te ña vā'a u.

⁵ Dukuān ne, ñá ku kā'an ntó te xoo dóo va'a i, ō xoo ña vā'a i, da nté nainu xtúku Xúva kō. Tē naínu ñá ne, naxí'í nuu ña nima ko vata koo é kūtuni ko nee iña é ñu'u xū'u. Ta'xi Xuva ko kídaā é ntii dító un ntí'í é ntáde kuení kō é nuu nima ko. Kídaā ne, ka'an Xúva kō nee iña e dóo va'á iña ko, xe un xé un ō.

⁶ Nto'ó, ta'an, kaka'án u ni nto nuū i sá'ā e vā'a tsi mii ntō. Kaka'án u iñá Apoló ne, iñā kó di, vata koo é kīni nto ntí ne, kutú've nto é ña kuita ntí'xín nto vatā ó uve na'a tú'un Xuva kō, vata koo é nté uun nto ña ká'an nto: “Ña sá'á ne, dōo vā'a ña”, ō ka'an nto: “Ña tsíkán ne, ñá vā'á ña'a ña”, koo ka'an nto.

⁷ ¿Xoó ntu kantavá'a ña'a i nto te díí ka va'á ña'a nto é vata kaa ña nguī san? ¿Nee iñá ntu io iña nto é ña ni ta'xi Xuva ko? Ntá tsi te ta'xi Xuva kō ne, ¿nté kui kade ka'nu ntu nto vata sá tē kuenta iña mii nto ni ní'i nto?

⁸ ñā ñā ntō ne, é dóo kuika nto vē; ñá tē nee iñá ka ntátaan núu nto. Mii ntō ntáde nto rei, é ntē ñá vādá ka mí'i ntátaan núu nto ntí. Tē dí nuu é ntaā i é rei ntí'xe nto ne, kadā kú've dadíi ntí ni ntō.

⁹ Ntá tsi ntí'í é pustrú ntí ne, vata te ta'xi Xuva kō é ntii ntí un tsi nte ata i kan. Kuan ō dé kuení ko.

Vata ntáa ña'a, ña ni'i i doxi'í san ntáa nti, é kanii ñuxiví san ntaíto díto ña ntí, ni ūn ntíí ntíí ánje, ni ūn ntíí ntíí ña'a san.

¹⁰ Ntí'í ne, dōó tuntú nti kuenta iña Cristu. Ntá tsi nto'ó ne, dōó ki'in inī nto é kudadii nto nī Cristu. Ntí'í ne, ña túvi ntíi ntí, ntá tsi nto'ó ne, dōo iō ntíi nto. Ntí'í ne, ña ntaíko ñu'u ña'a sán nti, ntá tsi nto'ó ne, dōo ntaíko ñu'u ñā'a san nto, kuíni nto.

¹¹ Ntē vevii ntákakin ntí ne, ntaítsí nti ntute. Ña túvi dōo é kū'un nti. Dōo ntádē xení ña'a san ní nti ne, ña túvi vi'i mii ntí mi é kuntōo nti.

¹² Ntí'í ne, dōó ntánto'o nti é nta'a nti ntáde tsiñu ntí. Dā ntáka'an kíni ña'a san ní nti ne, ntánantiko kōó nti, kaka'án nti: “Na kunūu mé'ñu kunuu dava Xuva ko ntō”, xkoó ka'án nti. Dā ntáde ña nī nti é kīni kaa ne, ntákutíi ntí'i ntí nimá nti.

¹³ Dā ntáka'an kíni ña nī ntí ne, ñā tē ntákudiín nti ni ñā, tsi ntánaka'nu ntí iní ñā. Ntáde ña nī ntí vata te ñe'e ñuxiví sa kúvi nti, vata ntáa nuu i é ña kaidiá'vi ká i e ntánakuítā ña'a san. Un tsi nté vevii ne, kuan tsí ó ntáde ña nī nti.

¹⁴ É kakā'án u ni ntō sa'á ne, ñā te kakā'án u é kūka'an nuu nto, tsí kade tii ú ni ntō vata kaa i'xá mii ko e dōo kakuinimá ko i.

¹⁵ Tsí kuan te u'xi míil mastru nto, ña é ntánañé'e í nto iñá Cristú ne, ntá tsi ña titín uva ntō. Diví u é uva ntō, tsí nañé'e ú nto tú'ūn é vā'á san nté koo kuinti'xe nto Jesūcristu.

¹⁶ Dukuān ne, kaikán u da xe'e ntá'a nto é kuntikin ntó ko ne, vii ntó vata tsí ó de ú san.

¹⁷ Kuenta iña i sá'a ne, taxnūu ú Timoteu, é vata kaa i'xá mii ko, ña e dōo kakuinimá ko. Ñá kaxtuví mii ña é kuntikin ñá Xuva kō. Divi ñā naka'an ñā ntō nté o dé u é kantikín u Cristú, vatā ó kanañé'é u ña'a san má ūkún dā mí'i ka kañé'é u.

18 Iō ntó ne, dōo ntáde na'nu nto, tsí kuini nto ne, ña kí'xī ká u, kíkoto ni'ni ú nto.

19 Ntá tsi ña kukuí ka dá ki'xi ú, te Xuva kō ntio ña. Kidáa kutūnī ko te kūvi vií nti'xe ña ntáde na'nu ña'a sán ne, o kūdii da ntáka'an ña.

20 Tsi mí kadē kû've Xuva kō ne, ñá te da mii tū'un kúvi, tsi dóo iō ntii ña neé vii ña.

21 ¿Nee iñá ntu é ntio nto: é kí'xi ú mí ntoo nto é nāa ú ni ntō né, o é kīnī u nto e dóo kakuinimá ko nto?

5

Kadē kú've ñá iña uun ña'a, ña kade é kīni kaa

1 Ntáka'an ñá'a tsí uun ña'a ntō ne, kaeni dikí ña ñadī'i úva ña. Nté ña'a, ña é ña ntákuinti'xe i Xuva kō, ñá ini ña é kuān koo vii ña, é náki'í ña ñadī'i úva ña.

2 Divi ntō ne, naa i é kuntōo nto dontíni ne, da ntáde na'nu ña'a nto. Ña tii, ña é kuān ó de sán ne, kantio é nantii nto ña.

3 Kuān té xoxó u mí ntoo ntó ne, dóo kadē kuení ko iña nto. Vata tsi tē tuví dadii ú ni ntō, tsí é de kú've ú iña ña kade é kīni kaa san, nta'a Tó'o ko Jesūcristu.

4 Dā ntánataká nuu nto ne, vata tsi tē ntoo dadii ntí ni nto, ntō'ó nī Tó'o ko Jēsuu, ña e dóo iō ntíi i.

5 Kidáa ne, ntáda nto ña kuenta ntá'a tó'o e ña vá'a sán vata koo é ntī'i kue'en kúñu ña ne, nakáku nima ña ntuvi te vē'xí xtuku Tó'o ko Jēsuu.

6 Ñá vā'á o é ntáde na'nu ña'a nto. ¿Ñā ntu íni nto tsí te nākudáka un sín u'xen ia u'xen vā'á san ne, kuia kanii tī'nti i?

7 Nakate nto kuétsi nto vē, tsí kanatívi kúñu kō dá iō kuetsí ko, vatā ó kanatívi u'xen vā'á san dá kanakudáka ni'í u'xen iā san. Na ntūvá'a nima nto

váta kaa u'xen vā'á san e nté un síin u'xen ia ña kadáká ka. Vá'á o é kuān koo vií nto, tsí Cristú ne, vata kaa a le'ntu é xi'í kuenta iña ko kaa ña.

⁸ Dā ntáde o viko kati sán ne, ñá ku de tsiñu ni'i o u'xen iā san. Dukuān ne, ña vá'á o é kudāka é kīni kaa sán nima nto, nté da nēé ka nuu i é ña vá'a. Tsí kanī nima kó na vīi o é vā'á san nī é nuu é ntaā í san.

⁹ E dí'na taxnūu ú tutú nta'a nto é kāka'án u é ña ku xkuntíkin nto ña kīni ntāa san.

¹⁰ Ntá tsi ñá te kaka'án u é ña ku ká'an kue'én ka ntó ni ñā'a, ña kīni ntāa, ña é ntoo ñuxiví a, ña ntaéni dikí, nī ña ntákune'u iní i, nī ña ntaído dú'u, nī ña ntánuu iní i santu, tsí te kuān ó ne, kantio é ntīi nto ñuxiví san.

¹¹ É kāka'án u ni ntō ne: Ñá ku ika dadīi nto ni da xōó ka ña'a, ña é kāka'an é kakuinti'xe i Xuva kō ne, ntá tsi kade ña é kīni kaa, te tií, te ñadi'ñá, o tē kakune'u iní ña, o kānuu iní ña santu é ntúvá'a naa, o kāka'an kīni ña iña ña'a, o ña ki'ví ne, o ña du'u. Ntē ña ku ka'xí dadīi nto ni ñā.

¹² Tsí kaduku ntée nto é kadā kú've ntó iña ta'an nto, ña ntákuinti'xe i san. Ñá kadūku ntée u é kadā kú've u iña ña'a, ña é ña ntákuinti'xe i Xuva kō,

¹³ tsí mii tsi Xuva kō é kā'an ñá te iō kuetsí ña. Ntá tsi nto'ó ne, naxtuvi xio nto ñatíi, ña kade é kīni kaa san.

6

Ña ntákuinti'xe i, ña ntátsi'i kuetsi ta'an

¹ Dá iō nuu i é ncho tsi'i kuetsi nto ta'an nto ne, ¿neé ntu tsiñu ki'in nto nta'a ña'a, ña é ña ntákuinti'xe i san? ¿Nté kui ña ki'in ntu nto nta'a ña ntákuinti'xe i san?

² ¿Ñā ntu íni nto tsí xo'ō e ntákuinti'xe ko Xuva kō ne, kada kú've o iña ña ñuxiví san rkontuvi? Te divi

ntō é kadā kú'vē ntó iña ña ñuxiví san rkontuví ne, ¿nté kui ña kuvi ntu kada kú'vē ntó nuu i é ña kue'É san?

³ ¿Ñā ntu íni nto tsí te kúvi ve ne, un tsi nte ánjē sán kada kú've o iña ña? Dukuān ne, díi ka ña ntii tu'un kada kú've ó nuu i é ió ñuxiví a.

⁴ Te iō nto e ntānāa núu nto kuenta iña i é ió ñuxiví a ne, ¿nté kui ntáde ntu nto kuenta ña'a, ña é ña té neé kaduku ntée i ini ukún Xuva kō?

⁵ Kaka'án u sá'a yata koo é na kúka'an nuu nto, ¿Vá ña xoxó ntu nté uun ña'a nuu ta'án ña nto e ñá ini ña é kadā kú'vē ñá iña ta'an ña?

⁶ Ntá tsi nto'ó ne, ñá te da mii tsí e ntátsi'i kuetsi ta'an nto, tsí nta'a ña'a, ña é ña ntákuinti'xe i Xuva kō san ntáñe'e nto, ntátsi'i kuetsi ta'an nto.

⁷ É kuān ó ntátsi'i kuetsi ta'an nto ne, ¿nté kui ña díi ka vá'ā ó é na kūtíi nto nima ntó te kade ña ni ntó é kīni kaa? ¿Nté kui ña díi ka vá'ā ó é na kūtíi nto nima ntó tē kaeni nta'ví ña nto?

⁸ Ntá tsi nto'ó ne, kantēi é ntáde nto. Tsí un tsi nte ta'an mii nto ntáde nto ni ñā é kīni kaa ne, ntaéni nta'ví nto ña di.

⁹ ¿Vá ñā ntu íni nto tsí ña'a, ña e ntáde nuu i é kīni kaa sán ne, ñá nī'i ña é vā'á nta'a Xuva kō? Ñá ku enī nta'ví mii ntō kúñu ntō; nté ñā'a, ña é kāde é kini kaa ni ñadī'i san, nté ñā kanuu iní i santu, nté ñā kaeni dikí ñadī'i é ña te ñadī'i míi ī, nté natīi, ña kaeni dikí ñatīi ni' i,

¹⁰ nté ñā du'ú, nté ñā dóo kue'ī, nté ñā kí'vi, nté ñā'a, ña kadá'vi dovete tá'an i, nté ñā kaeni nta'ví ña'a é nī'i ña é ntio ña ne, nté uun ña'a, ña kuān ó de san, ñá nī'i ña é vā'á nta'a Xuva kō.

¹¹ Iō ntó ne, kuan ō dé nto kídaā di. Ntá tsi vevii ne, é ntūntoo nima nto. É xtūví xio Xuva ko ntō é

kūvi nto iña mii ña. É ntūvá'a nto ni Xuva ko vē, kuenta iña Tó'o ko Jesūcristu ni Espíritu ñā.

Kūñú kō ne, iña Xuva ko

¹² Kuvi vií u da nēé ka nuu i, ntá tsi ña te un ntí'i nuū i é vā'á iñá ko. Kuvi vií nti'xe ú da nēé ka nuu i, ntá tsi ña da vā'a ko é da nēé ka nuu i é kūvi vií nī ko.

¹³ Iō ña'a xkoó ka'an ña: “É kā'xi o ne, iña xído ko. Xídó kō ne, iña é kā'xi o”, xkoó ka'an ñá dī. Ntá tsi ntuvi tsi nuu i é nantí'i Xúva ko i te kuvi. Kūñú kō ne, ñá te iña i é kanī díkí ō ñatí san ne, o ñadí'í san, tsí kúñu kō ne, iña Xuva ko. Divi ñā ne, iñā kúñu ko ñā.

¹⁴ Vata tsī o dé Xuva kō e nantóto ña Tó'o kō Jesucristú ne, kuan tsī koo nantóto ña kō dí, tsi dóo iō ntíi ña.

¹⁵ ¿Ñā ntu íni nto tsi kúñu ntō ne, iñā Cristu? ¿Vá kí'i ntu ú kúñu Cristú ne, dá nata'an ntée ú ñadí'í kini kaa? ¡Ñā kúvi!

¹⁶ ¿Ñā ntu íni nto tsí ñatí, ña kanata'an nteé ñadí'í kini kaa sán ne, uun tsi kúñu ntákuví ña ntuví ña? Tsí tú'un Xuva kō ne, kaka'an: “Ntuví ñá'a sán ne, uun tsi kúñu kūvi ña”, ka'an.

¹⁷ Ntá tsi tē xoó kanakuntee tá'an i Xuva kō ne, uun tsi espíritū kúvi ni ñā.

¹⁸ Dukuān ne, kunu nto dá ncho natā'an ntée nto kúñu nto nūu i é kíni kaa. Tsí da nēé ka kuétsī é káde ña'a sán ne, ñá tē neé kade i kúñu ñā. Ntá tsi xoo kanatā'an ntée i kúñu i é víi núu i é kíni kaa sán ne, é kuétsi tsi mii kúñu ñā kade ña.

¹⁹ ¿Ñā ntu íni nto tsí kúñu ntō ne, ví'i úkūn Espíritū Sántū e tá'xi Xuva kō é kunūu nima nto? Ñá te iña mií ka nto kúñu ntō,

²⁰ tsí ña te nté kaa a'ví i ntá'vi Xuva ko kuēnta iña nto. Dukuān ne, ntio é kada ka'nu nto Xuva ko nī kúñu ntō.

7

Itsi iña ñá ntatánta'a

¹ Vevíi ne, kaka'án u ni nto nūu i é tsixe'e ntō ko da táxnuu nto tutú nta'a ko: Díi ka v'á'á ó tē ña tánta'a ñatíi san.

² Ntá tsi da xe dóo ió nuu i é kīni kaa e ntáko'xo nteē ñá ne, é un é un ñatíi san ne, na koo ñadí'í míi ñā. É un é un ñadí'í san ne, na koo xīi mii ñā di.

³ Na kāda ntaa ñátíi san ni ñadí'í ñā. Ñadí'í san ne, na kāda ntaa ñá ni xīi ñā dí, vatā ó kantio é vii ñá, xe un xé un ñā.

⁴ Tsí ñadí'í san ne, ñá te iña míi ka ñā kúñu ñā, tsi iña xīi ñā. Kuan tsí kaa iña ñatíi san di, tsí ña te iña míi ka ñā kúñu ñā, tsí iña ñadí'í ñā.

⁵ Ñá kū ka'an ñátíi san é ñā ncho kutuví dadíi ñā ni ñadí'í ñā, o ñadí'í san, ñá ku kā'an ñā é ñā ncho kutuví dadíi ñā ni xīi ñā. Na nātín ñā é kūntoo xio ñā uun taan vata koo é nī'i ñā ntuví é kā'an ntá'ví ñā. Tē kúvi ka'an ntá'ví ñā ne, dá nākuntóo dadíi xtuku ñā vata koo é ñā kuví vii tó'ō e ñā v'á'á é kō'xó nteē ñá nuu i é kīni kaa, tsí ña kutíi ñā é kúntoo mii ñā.

⁶ Ñá te kākā'án u te kuētsi é vii nto sá'a, ntá tsi kaka'án u tē ncho tánta'a nto ne, v'á'a ō.

⁷ Díi ka v'á'á ó te dí un ntíi ntīi ñá'a vii ñā vatā ó de ú, kuiní ko. Ntá tsi Xuva kō né, vatā ó ntio ñā ne, xé'e ñā xe un xé un ñā'a e túku e túku nuu i nté koo vii ñā.

⁸ Tē xoó ñā kuetsī é vāta tánta'a ñā, o ñadí'í kií san di, kaka'án u tsí díi ka v'á'á ó te kúntoo mii ntō é ñā nātánta'a nto, vata kaa ú xu'u.

⁹ Ntá tsi tē ña kutíi nto nī kúñu ntō ne, tánta'a ntō. Dií ka vá'ā ó e tánta'a ntō naa i é kadā kuení nto é vii nto é kīni kaa ni kúñu ntō.

¹⁰ Ntá tsi ña'a, ña e tánta'a ne, kaka'án u ni ñā é ña ku xtuví mii ñadi'í san xii ña. Nā te xū'u é kāka'án u sá'a, tsí Xuva kō é kuān ó kaka'an ña.

¹¹ Ntá tsi te naxtuví mii ñadi'í san xii ña ne, ñá ku nātánta'a xtuku ña. Dií ka vá'ā ó te ntūvá'a ña ni xii ña. Dukuān ne, ñá ku na xtuví mii ñatíi san ñadi'í ñá di.

¹² Iña ña nguii sán ne, ñá ni kā'an Xúva kō. Ntá tsi kaka'án u te iō uun ñatíi, ña kakuinti'xe i ne, iō ñadi'í ñá, ña é vata kuintí'xe i Xuva kō né, tē ntio ña kuntoo ña ni xii ña ne, vá'ā o. Nā ku kī nteé xio ta'an ña.

¹³ Kuan tsí o dí, te iō uun ñadi'í, ña é kakuinti'xe i ne, ntá tsi xii ña ne, ñá kakuinti'xe ña ne, tē ntio xii ña é kutūví ka ña ni ñadi'í ñá ne, vá'ā o. Nā ku kī nteé xio ta'an ña.

¹⁴ Tsí xii ña, ña é ña kakuinti'xe i sán ne, tuvi étsin ña nuu Xuva ko, tsí tuvi ni'i ña ñadi'í ña, ña é kakuinti'xe i san. Ñadi'í san di, ña é vāta kuintí'xe i ne, tuvi étsin ña nuu Xuva ko, tsí tuvi ni'i ña ñatíi, ña é kakuinti'xe i san. Tē ña'á ne, i'xá ña ne, kuvi vata ntáa i'xá ña'a, ña é ña ntákuinti'xe i san. Ntá tsi ntoo etsin i'xá ña nuu Xuva kó di.

¹⁵ Ntá tsi te ñā'a, ña é ña kakuinti'xe i san, ntio ña é natsoo mii tā'an ña né, na vii mii ña. Kidáā né, ñatíi o ñadi'í, ña é kakuinti'xe i sán ne, ña túvi nūu i iña ña. Tsí Xuva kō ne, ntio ña é vā'á ko kuntoo o.

¹⁶ Tsí ¿xoó ntu ini í te kuvi xntiin xii o é nakakū ña? ¿ō xoó ntu ini í te kuvi xntiin ñadi'í o é nakakū ña?

¹⁷ Ntá tsi vata o tá'xi Xuva kō é vii ó, vata o kána ña kō, xe un xé un o ne, kuān koo vii o. Kuān ó

kaka'án u ni ūn ntíí ntíí ña ntákuinti'xe i san.

¹⁸ Tē kána Xuva ko uun ña'a, ña tuku ñuú san ne, ñá kuētsi é tē'nté kúñū é ixi ñá vatā ó de ña Israeé san. Tē kána Xuva ko ūun ña'a, ña Israeé san ne, ñá kuētsi é ntava'a xtuku ña kúñu ñā.

¹⁹ Tsí Xuva kō ne, ñá kāde ña kuenta te te'nte kúñū é ixi ko vatā ó de ña Israeé san ne, ō ña'a. É nuu á'vi iña ñá ne, te kāde ntaa ó da nēé ka é kāka'an ña.

²⁰ É un é un ña'a, kuan tsi koo na viī ñá vatā o dé ña da kána Xuva ko ñā.

²¹ Tē dóo kanto'o o kaden tsiñūn da kána Xuva ko ō ne, ñá ku dē kuení o. Ntá tsi te tā'xi tó'o o itsi é ntiin ne, ntiin.

²² Tsí xoo ñá'a, ña e dóo kanto'o i kade tsiñu da kána Xuva ko ī ne, é nakākú Xuva ko ñā é kuntikin ñá ña. Kuān ó di ni ñā'a, ñā é xoxo tó'o ī da kána Xuva ko ī, tsí iña Xuva ko kada tsiñu ña ve.

²³ Xuva kō né, ñii ña nto. Dōo á'vī ntá'vi ña nto. Dukuān ne, ñá ku dā vá'a nto é tuku ña'a nakāda tsiñu ña nto iña ña.

²⁴ É un é un nto, tā'án, vatā o dé nto da kána Xuva ko ntō né, kuan tsī koo vií nto. Na naka'an ntō tsí tuví Xuva ko ni ntō nguentúvi.

²⁵ Kuenta iña ñá ntoo miī, ña é vāta kiní ñatíí o ñadī'i, ña é vāta tánta'a ne, ña ni tá'xi Xuva kō nté koo ka'án u iña ña. Ntá tsi kuvi ta'xi ú itsi, tsi e dé ka'nu iní Xuva ko nī kó ne, kade ntaa u é kāka'an ña. Dukuān é kuvi kuinti'xe nto é kāka'án u.

²⁶ Dōó ntii tū'un é kuntoo o ñūxiví a vevii. Dukuān é vā'á o tē ña tánta'a ñā'a san, kuiní ko xu'u.

²⁷ Ntá tsi te iō ñadi'ī ntó ne, ña ku nantuku ntō nté koo naxtuví mii nto ña. Tē vata tánta'a nto ne, ñá ku ntuku nto ñadi'ī nto.

28 Ntá tsi tē tánta'a nto ne, ña túvī neé nuu i é kīni kaa kade nto. Tē tánta'a ñadī'í san ne, ña túvī neé nuu i é kīni kaa kade ña dī. Ntá tsi xoo é tánta'a i ne, nto'o ña ñuxiví a. Kuān ó kaka'án u ni ntō, tsí ña ntío ko é ntō'o nto.

29 Sá'ā ncho ka'án u ni nto, tā'an: Ñá tīn ka ntuvi io é kuntoo o. Dukuān né, kuntōo ntó vata tsi tē xoxó ñadi'í nto.

30 Xoo é tuví nta'xa i ne, na kūtuví ña vata tsi tē ña te túvi nta'xa ña. Xoo e dóo diní i ne, na kūtuví ña vata tsi tē ña te dīni ña. Xoo é kañii i ne, na kuntoo ña vata tsi tē ña tuví nee iñá ió iñá ña.

31 Xoo é kade tsiñu ni'i i é ió ñuxiví a ne, ña kú de ña kuenta neé ió ñuxiví a, tsí ñuxiví é kañi o veví ne, ña ná'a ká kutūvi.

32 Ñá ntío ko e dóo nanti'i nto iní nto. Xoo é vāta tánta'a i ne, kanti'i iní ña nté koo víi ña é vā'a é ntio Xuva ko.

33 Ntá tsi xoo é ió ñadi'í i ne, kanti'i iní ña nté koo víi ña ñuxiví a ne, é kuē'e ña é vā'á ñadi'í ña.

34 Kuan tsí ó ni ñadī'i, ña é ña ni xío xii i, ni ñadī'i kuetsí, ña é vāta tánta'a: kanñ nima ñá, kanñ kúñu ña kanti'i iní ña nté koo víi ña é vā'a é ntio Xuva ko. Ntá tsi ñadī'i, ña é tánta'a sán ne, kanti'i iní ña é ió ñuxiví a, nī nté koo víi ña é kutūvi diní xii ña.

35 Kaka'án u ni nto sá'a é vā'á tsi mii ntō. Ñá te kaka'án u é kā'nté nuu u e tánta'a ntō. Tsí é ntio ko ne, é vā'á koo kuntōo nto. Ntio ko é ña koo nté uun nuu i é kā'nté nuu é kuntikin ntó kanñ nima ntó Xuva kō.

36 Te uun ñatíi kadē kuení ña tsí kantio é tánta'a ña ni tā'nu katuví ni'i ñá, tsí é ita ntí'xin kuia tun é tánta'a tún ne, tē kuiní ña é vā'á o sá'a ne, na vii ña nee é dií ka vā'ā o. Ñá te kini kaa é tánta'a tun.

37 Ntá tsi te tuku ñatíi kadē kuení ña tsí vā'ā o é kutuví mii ña é ña tánta'a ña ne, vā'ā ó de ña dī.

³⁸ Dukuān ne, xoo é tánta'a i ni tā'nu katuví ni'i ne, vá'ā ó de ña ne, ntá tsi tē ña tánta'a ña ne, díi ka vá'ā ó de ña.

³⁹ Ñadī'í, ña iō xíi i ne, ntee tññ ña da nñi kántíto xii ña. Ntá tsi tē xi'i xíi ña ne, kuvi natánta'a xtuku ñá ni da xōó ka ñatī é ntio ña, ntá tsi uun ñatī, ña é kakuinti'xe i Xuva kō di.

⁴⁰ Ntá tsi díi ka diní koo kutuvī ñá tē ña nátanta'a xtúku ña. Sá'ā é kadē kuení ko, tsí nuu Espíritū Xúva kō nimá ko, kuiní ko.

8

Kuenta iña i é kae'xi o é ntátsido ñā nú sāntu ña

¹ Sá'ā kaka'án u ve kuenta iña i é tsíxe'e ntō kó te kūvi ka'xi ó nuu i é ntátsido ña'a san nú sāntu ña. Nuú é ntaā i é xkoó ka'an ñá'a tsí ió díki kó nee iñá vii o. Ntá tsi é dóo ki'in inī kó san ne, divī kade i e dóo na'nu ncho vii o. Ntá tsi é kuinima tá'an kō né, divī kade i é vā'á koo kue'nu o ni Xuva kō.

² Tē xoó ña'a dóo iō díki i, kuiní i ne, vāta kūtú've nti'xe ña vata kaa un nti'í é ntio é kūtú've ña.

³ Ntá tsi te xōo ñá'a kakuinimá i Xuva kō ne, ini Xúva ko nēe ñá'a ña.

⁴ Kuenta iña i é kae'xi o é ntátsido ña'a san nú sāntu ñá ne, ini vá'a ō tsi nté uun santu e ntúvá'a nāa ña te neé nuu á'vi i ñuxiví a, tsí mii tsi Xuva kō.

⁵ Ió ña'a é xkoó ka'an ña é ió xuva ña e dukún kan ni ñuxiví a di. Ná te da dñi nti'xe sántu ña nī tó'o ña iō.

⁶ Ntá tsi xo'ō ne, ini o tsi úun tsi Xuva kō é Uva ko ñā. É un ntíí ntñ vé'xi nta'a ña ne, divi kuēnta iña ña é ntantíto ō di. Uun tsi Tó'o ko Jesūcristú di. Ede vá'a nti'í ña é iō né, divi kuēnta iña ña é ntantíto ō di.

⁷ Ntá tsi ió ña'a, ña e ñá ini nuu i sá'a. Iō ñá ne, é kuiní ña é kunuu inī ñá santu ña e ntúvá'a nāa.

Kūviko e ntátsido ña nú sántu ña, kuiní ña. Te kā'xi ña e kuvíko é odo nú sántu ñá ne, kade ña kuétsi, kuiní ña ne, kakudentu nima ñá di, tsí vata kuka'xí nuu ña ni Xuva kō.

⁸ Nuú é ntaā i é ña te kuenta iña i é kae'xi o é xee o nta'a Xuva kō. Ná te neé kunaa o te ña ká'xi o ne, ntē ña té neé ni'i ko té kā'xi o.

⁹ Kuvi ka'xi ntó da neé ka nti'i, ntá tsi kuenta víi nto ni tā'an nto, ña vata kuká'xi nuu ni Xuva kō, vata koo é ña kó'xo nteē ñá te kā'xi ñá vatā ó kae'xi nto.

¹⁰ Tsí nto'o é ini vá'a nto tú'un Xuva kō né, te kutuvī ntó nú nāa mí kanuu iní ña'a san sántu ñā ne, ña'a, ña é vata kuká'xi nūu é kuinti'xe i Xuva kō ne, te kinī ñá nté o de nto ne, ñá u'vī ña é kā'xi ñá di, kuān té ini ña é ña kúvi ká'xi ña.

¹¹ Nto'ó é ini vá'a nto Xuva kō ne, ña divi kuétsí nto te kō'xó nteé ta'an nto, ña é vata kuká'xi nūu vá'a ni Xuva kō. Tsí kuenta iña ña é xi'í Cristú di.

¹² Tē kade nto é kīni kaá ni tā'an nto, ña é vāta kuká'xi nuu ni Xuva kō é ña divi kuétsí nto é víi ñá nuu i é ini ña é ña vá'ā. Miī Cristú kuān ó de nto ni ñā di.

¹³ Dukuān né, te ña divi kuétsí ko é kō'xó nteé ta'an ko nuu i é ini ña é ña vá'ā dá kae'xi ú kúñū sán ne, díi ka vá'ā o é ña ka'xí kue'en tsi ú, vata koo é ña kó'xo nteé ta'an ko nuu i é kīni kaa.

9

Nuu i é kāduku ntée pustru

¹ Nuú é ntaā i é ña tuvi nee é kaedí nuu é víi u pustru Xúva kō, tsí nuu míi ko ini ú Tó'o ko Jēsuu. E díto é kāde tsiñu ú kuenta iña ñá ne, ña divi é ntákuinti'xe nto Xuva kō.

² Te ïo ña'a ntáka'an ñá e ña te pustrú u, ntá tsi ini nto tsí pustru ntí'xe u, tsí é kuintí'xe nto é káka'án u ni ntō iña Xuva ko.

³ Sá'ā ka'án u ni ñā'a, ña e ntáka'an ntée ko:

⁴ Xu'ú ne, kuvi ko'o ka'xi ú da nēé ka ntí'i.

⁵ Xu'ú ne, kuvi kunteka ú ñad'í ko, ña é kuinti'xe i Xuva ko, vatā ó de pustru, ñā nguī sán, ni ēní Jesuu, ni Pedrú dī.

⁶ ¿Vá Bernābeé xntu ni xū'u é ña kuvi koto ñá nti da ntaíka nti ntáka'an ntódo nti tú'un Xuva kō?

⁷ ¿Neē ntú sntadun kade tsiñu ña é katáva mii ña é kuíta nti'xin ña? ¿Xoó ntu é kaitu i itu ne, da ña ka'xi ña ntídi i? ¿Ō xoó ntu kanakue'nu i le'ntu ne, da ña ká'xi ña kúñu tī?

⁸ Ná ku dē kuení nto te ñā'a dé kuení ña sá'a é káka'án u ni ntō, tsí kuān ó kaka'án lei Muíseé san dī.

⁹ Tsí nteé na'á lei san, kaka'an: “Kíti ntákani trigú san ne, ñá ku xnūu nto xo'o xu'u tī”, ka'an. Sā'á ne, ñá te kāni tú'un tē dií ka ntio Xuva ko kīti san.

¹⁰ ¡Ñā'á ni san! tsí xo'o é kānti'i iní ña. Tsí é ūve na'á lei san ne, kuenta iña ko xo'o: Tsí xoo é kata'vi i ñū'u sán nī ña é kākani xo'o trigú san ne, kantétu ña da nté nī'i ña dava iña ña é kāduku ntée ña.

¹¹ Dukuān né, tē nti'i i'xi nti tú'un Xuva kō é vā'á kunuu nima ntó ne, ¿va dōo ntu kue'e, kuíni nto, te ta'xi nto un siin kudii é ntáde tuni nto?

¹² E túku ña'a ne, kaikan ntú ku ña nta'a nto é ntio ña ne, ¿nté kui ña kuvi ntu kakan ntí dī? ¿Vá ña ntu té dií ka kaduku ntée nti é tūku ña'a?

Ntá tsi vata neé kakán nti é kuētsi é ta'xi nto. Ntákutí nti ntantúku mii nti é ntio nti vata koo é ña kadī nuu nti itsi é kuē'nu tú'un va'á iña Cristu.

¹³ Iní nto tsí ña ntáde tsiñu ini ukún san ne, ikan tsī ntáni'i ña é ká'xi ña tsí ntáduku ntée ña uun ta'vi ī é ntáxé'e ña'a san doméni nta'a Xuva kō ne, ña

ntáde kuenta nú tēu kan ne, ntáni'i ña uun tá'vi ī é ntáxé'e ña'a sán di.

¹⁴ Kuan tsī ó kaka'an Xúva ko iña ña ntáka'an ntódo tú'un ñā, é kuntitō ñā na kuntōo ña kuenta iña i é kāde tsiñu ña iña Xuva ko.

¹⁵ Ntá tsi xu'ú ne, nté un sīin vata kákán u nto é kāduku ntée u. Ntē ña te neé kaikán u nto ve é kataxnūu ú tutú sa'á di. Díi ka va'a é dī'na kuví u dá ña ki'i nto dodíní ko.

¹⁶ Ña tūvī ko é kāda ka'nu u é kaka'an ntódo u tú'ūn va'á san, tsí divi tsiñu ko é kuētsi é vīi u. ¡Nté kui ntā'vi dé u tē ña ka'an ntódo u tú'ūn va'á san!

¹⁷ Tē dodíní ko é kāde ú tsiñu sá'a ne, ní'i ko é vā'a é kāduku ntée u. Ntá tsi te kuētsi é kāde ú ne, da dúkuan tsi divi tsiñu e tá'xi Xuva kō é vīi u.

¹⁸ Dukuān ne, ¿nee iñá ntu ní'i ko iña tsiñu ko? Ní'i ko é kutūví diní u, tsí doméni kaka'an ntódo u tú'ūn va'á san nté koo nakáku ña'a. Ñā ncho ki'i ú xá'vī tsiñu kó, kuān té kaka'an Xúva kō é kāduku ntée u.

¹⁹ Kuān té ña xoxo tó'ō kó ne, ntá tsi kade tsiñu ú iña un ntíi ntī ñá'a san vata koo é díi ka kue'e ña'a ní'i ko ña é kuntikin ñá Cristu.

²⁰ Dá tūví u ní ña Israeé san ne, kade ú vatā ó de ña Israeé san vata koo é kā'an u ní ñā é kuntikin ñá Cristu. Dá tūví u ní ñā ntántikin lei Muíseé san ne, kade ú vatā ó de ña ntántikin lei san, kuān té ña kaduku ntée ká u lei tsíkan.

²¹ Dá tūví u ní ña xio ñuu, ña é ña ntántikin lei Muíseé san ne, kade ú vatā ó de ña é ña kantikin ña lei san. Ntá tsi ña xtuví mii u lei Xúva kō, tsí lei é kantikín u ne, lei Cristu.

²² Dá tūví u ní ñā'a, ña é vata kuka'xi nuu i ní Xuva kō ne, xu'ú ne, vata tsi tē ña ka'xí u di, vata koo é kūví ní'i ko ña é kuntikin ñá Cristú di. Da xóo ka ña'a ne, kantuvi ú vata kaa ña vata koo é kuvi xntii ú ña é nakáku ña nta'a Xuva kō.

²³ Kade ntí'i ú sá'ā kuenta iña tú'ūn nté koo nakáku ō ne, vata koo é dūku ntée u é vā'á vatā ó kaka'an tú'ūn san.

²⁴ Ini nto tsí da kainu du've ña'a sán ne, un ntíí ntíi ña ntaínu ña, ntá tsi uun ña'a xña é nī'i ñá doméni san. Xo'ō ne, kunu o da nté koo é ni'i ko doméni é ta'xi Xuva kō.

²⁵ Da xōó ka ña'a, ña é kaínu dū've ne, ñá kāde ña nuu i é kāde dañu kúñu ñā. Kuān ó de ña é ni'i ña doméni é uun da'na tsi kaxntii. Ntá tsi xo'ō ne, ni'i ko doméni é xntii ntii dañu ntūvi.

²⁶ Xu'ú ne, ñá te doto tsi kainu u. Da kaxe'e ú ne, ñá te kanaki'in ixu ú tī'ntí ko,

²⁷ tsí kananto'ō ú kúñū kó vata koo é na vīi é ntio ko. Tsí te ē nañé'e u tuku ñá'a ne, ñá ntio ko é nakūnaa míi u kúñū ko.

10

Dā xe'é Pablu ítsi é ña kunuu iní ko sāntu e ntúv'á'a nāa

¹ Ntio ko é na nū'u ntó iní nto, ēní, nté ō íka ñata kō, ña intóo e ná'a, má viko mí xkāá nuu Xuva kō kídaā da ita ntí'xin ntíí ntíi ña nu Míni Kuē'é san.

² Un ntíí ntíi ña itsi ntute sán ne, kudadíi ña ni Muisee da ita ntí'xin ña mí rkāa nuu vikó san nī nú ntūte ka'nu san.

³ Un ntíí ntíi ña é'xi ña é xe'é Xuva kō.

⁴ Un ntíí ntíi ña xí'i dadíi ña ntute é xe'é Xuva kō dí. Dukuān ne, kuvi ka'an o tsí xí'i ña ntute e kíi xuu é xe'é Xuva kō é ika ni'i ñā, é kāni tú'un é divi Cristu.

⁵ Ntá tsi dóo titín ña ne, ñá nī xkúntee iní Xuva ko vatā o dé ña ne, xí'i ñā ne, íntōo xaa kúñu ñā mí ika ña ñuu itsí kán.

⁶ Kuan ō kúvi vata koo é ña kuntíkin ō é kīni kaa sán vatā o dé ñata kō.

7 Dukuān ne, ñá ku xkunúu ini nto santu e ntúvá'a naa vatā o dé ña tsikan. Tsí uve na'a tú'un Xuva kō, kaka'an: “Íntōo ña'a san é ká'xi ña, é kō'o ña. Kidáā ne, nákuntañi ña vata koo é vii ñá dodíni nu sántu ña”, ka'an.

8 Ñá ku ntuku ō é vii o é kini kaa ni ñadĩ'í san vatā o dé ña kidaā. Oko uní miil ña'a ña xí'i ña é da uun tsi ntuvi, tsí kuan ō dé ña.

9 Ñá ku ito ntēé nto Xuva ko vatā o dé ña, iō ña, tsí xi'i ña da tīn koó san ña.

10 Ñá ku ká'an nto kuétsi Xuva ko vatā o dé ña tsikan, tsí táxnuu Xuva ko ūun ánjē e é'ni ña'a san.

11 Kuvi un ntí'i sá'á vata koo é kīni o. Nteé na'a sá'a vata koo é kūtú've ko, xo'ō é ntoo o é ña na'á ka dá ntĩ'i ñuxiví sa.

12 Dukuān ne, xoo ñá'a e dóo kúka'xi nuu ña, kuiní ña ne, na kōto vá'a ña vata koo é ña kó'xo nteē ña núu i é kīni kaa.

13 Nuu i é ntánto'o kō né, ñi'vi tsi nuū i é ntánto'o un ntí'ntí' ña'a, ntá tsi ñi'vi nto ne, ña'a Xuva ko ntō. Dukuān né, ña tá'xi ña é nto'o nto nuu i é ña kutíi nto. Ntá tsi te vē'xi nuu i é nto'o nto ne, ta'xi ña itsi é ntíi nto vata koo é kūtíi nto.

14 Dukuān é káka'án u ni ntō, tsi dóo kakuinimá ko nto. Ñá kū xkunúu ini kue'en nto santu e ntúvá'a nāá san.

15 Káka'án u ni nto vatā ó káka'án u ni ñá'a dóo kiní í san. Kini nto un ntí'ntí' é káka'án u ni ntō ne, ká'an nto te vā'á, o tē ña vá'a.

16 Da ntáxi'i o ntute tinti'o é kúviko san, da kanakué'e o sintiá'vi nta'a Xuva ko kuēnta iña i ne, kani tú'un tsí uun tsi kúñu kúvi o nī Cristu e éti ña niñi ña kuēnta iña ko. Dā ntákatsin dava o tañú'ū sán ne, kani tú'un tsí uun tsi kúvi o nī Cristu, tsí xe'é ña kúñu ña kuēnta iña ko.

17 Kuān te dóo titín ō ne, uun tsi tañú'ū ntaé'xi o un ntíí ntíi ō. Dukuān né, uun tsi kúñū kúvi o ni tā'an ko.

18 Koto nto nté o de ña Israeé san. Tsí ntaé'xi ña kúñū kīti ntáxe'e ña'a sán doméni nta'a Xuva kō nú nāa ñá ne, du'va tsí o ntánañe'e ña é uun tsi kúñū kúvi ña ni Xuva kō.

19 ¿Neé ntu kani tú'un é kāka'án u? Ñá te kakā'án u te Xuva nti'xe ko sántú san; ntē ña te kaka'án u te díi ka nuu á'vi kúñū san é da nēé ka kúñū é kuān o ódo nu sántú san.

20 Sá'ā é ncho ka'án u: Da nēé ka nuu i é kāxé'e ña'a san nu sántu ñá ne, ñá te iña Xuva ntí'xe kō, tsí nta'a é ña vá'ā san kaxé'e ña. Ñá ntío ko é kini nūu nto iña é ña vá'ā san.

21 Ña kúvi vii o úvi nuu i é uun ito tsi. Te iña Xuva ko kaxí'i o ne, ña kúvi ko'o o nī é ña vá'ā sán di. Ntē ña kúvi ká'xi o nī é ña vá'ā sán te iña Xuva ko kae'xi o.

22 ¿Vá da ntio ntu kō é kukuñú Xuva ko kō? ¿Vá díi ka ntu ió ntii kō é ñi'vi ñá?

Nantuku ō é vā'á iña ta'an ko ñá nguii san

23 Ío ña'a xkoó ka'an ña: “Ña te neé kúvi tē nee iñá ncho vii o”, xkoó ka'an ña. Vá'ā ó, ntá tsi ñá te un ntíí ntíi é vā'a nti'xe iña ko. “Kúvi vii o un ntíí ntíi”, xkoó ka'an ña, ntá tsi ña te un ntí'i é kaidiá'vi é xntíi o ta'an kō é kutú've ña iña Xuva ko.

24 Ñá tē é vā'á mii tsi kō nantúku ō, tsí nantuku ō é vā'á ta'an ko ñá nguii sán di.

25 Kúvi ka'xi ntó da nēé ka kúñū e ntádiko ña nuu á'vi i ne, ña ku tsixe'e ntō mí vè'xi, vata koo é ña té neé kadā kuení nto.

26 Tsí ñuxiví sa ni un ntí'i nūu i é ió i'a ne, iña Xuva ko kúvi.

27 Te úun ña'a, ña é ña kákuinti'xe i san, kaka'an ña é kíká'xi nto ni ñá ne, tē xkúntee iní nto ne,

kue'ēn nto. Ka'xi ntó un nti'ī é ta'xī ña. Ñá ku tsixe'e ntō mí vē'xi, vata koo é ña kini koo kadá kuení nto.

²⁸ Ntá tsi te kā'an uun ña'a: “Kūñú sālá ne, divī é intéku nu sántú san”, koo ka'an ñá ne, ñá ku kā'xi nto, vata koo é ña kini koo kadá kuení ña iña nto.

²⁹ Ñá tē é kadā kuení nto é kāka'án u, tsí é kadē kuení ña é ña kákuinti'xe i san.

Ntá tsi iō ntó ne, kadā kuení nto: “¿Nté kui ña kuvi vií u da nēé ka é ntio ko é kuētsí ña'a san?”

³⁰ Te naku'e'e u sintiá'vi nta'a Xuva ko dī'na dá kae'xi ú ne, ¿nté ntu koo ka'an ntée ña'a sán ko tsí kae'xi u nuu i e nakue'e ú sintiá'vi nta'a Xuva ko kuēnta iña i?”, koo ka'an nto.

³¹ Ntá tsi te kā'xi ntó, te kō'o ntó, ō nee nti'ī nti'ī é vií ntó ne, kuvi vií nto te é vā'á iña Xuva ko.

³² Ñá ku nañē'e nto é kīni kaa ña Israee, ni ña e ña te ña Israee, nté ñā'a, ña ntákuinti'xe i Xúva kō dī.

³³ Vata tsí ó de u. Tsí xu'ú ne, un nti'ī é kade ú ne, kuédadii tsi kade ú ni ña nguī san. Ñá te é vā'á mii ko kanantukū u, tsí é vā'á ña nguī sán dī, vata koo é na nākáku ña nta'a Xuva kō.

11

¹ Kuntikin ntó ko vatā ó kantikín u Cristu.

Nté koo vií ñadi'í ini ukún kán

² Dōo vá'a kuiní ko ni ntō, tsí ntánaka'an ntō kó ne, ntáde ntaa nto vata ō ka'án u ni ntō kídaā.

³ Ntá tsi ntio ko é kūtuni nto tsí Cristu é odo núu ña iña ko xo'o é tíí ō. Ñatí san ne, odo nuū ñá iña ñadi'í ña vatā ó odo núu Xuva ko iñá Cristu.

⁴ Te katāvi núu diki ñatí san dá kaka'an ntâ'ví ña nī dá kanañe'ē ña tú'un Xuva kō ne, dōo doka'an, tsí ña kaíko ñu'u ña ña odo núu iña ña.

5 Ntá tsi ñadĩ'í san ne, tē ña davi núu ña diki ña dá kākā'an ntâ'ví ña nī dá kākā'an ña tú'un Xuva kō ne, ñá kaiko ñu'u ña ña odo nūú iña ñá dī. Dadꞑ tsi ó te ni dēte ña diki ña.

6 Tē ña dá'vi nuu ñadĩ'í san diki ñá ne, dií ka vá'ā ó é na detē ña. Ntá tsi tē dóo doka'an é detē ñá diki ñá, o te kūntiꞑ kue'en diki ñá ne, na dā'ví nuu ña diki ña.

7 Ntá tsi ñatĩí san ne, ñá vā'á o te dā'ví nuu ña diki ña, tsí naa Xuva kó ntoo ña. Kanañē'e ñá tsi dóo ka'nu Xuva kō né, kanañē'e ñadĩ'í san tsi dóo ka'nu ñatĩí san dī.

8 Tsí ñatĩí san ne, ñá te kúñu ñadĩ'í ni kūvi ña, tsí ñadĩ'í san é xkintika ñatĩí san kūvi ña.

9 Ntē ña ni de vá'a Xuva ko ñatĩí san é kūvi ña iña ñadĩ'í san, tsí ñadĩ'í san é kūvi ña iña ñatĩí san.

10 Dukuān é kántio é kutāvi núu diki ñadĩ'í san, vata koo é dito é kaiko ñu'u ña ñatĩí san. Kuenta iña ánjē sán dī.

11 Ntá tsi ñatĩí, ña kantikin Xuva kō ne, kantio ña ñadĩ'í san ne, kuan tsi kaa ñadĩ'í, ña kantikin Xuva kō dī, kantio ña ñatĩí.

12 Tsí vata ō ve'xí ñadĩ'í san xkintika ñatĩí san ne, ñatĩí san ne, ñadĩ'í kanakāku ña ña. Ntá tsi ntuvi ña vé'xi ña nta'a Xuva kō.

13 Dīvi ntō ka'an ntó te vā'á o, o tē ña vá'a o é kākā'an ntâ'ví ñadĩ'í san é ña kutavi núu diki ña.

14 Ntá kutuni mí kó tsi dóo doka'an é koo nani idi ñatĩí san.

15 Ntá tsi tē dóo nani idi ñadĩ'í san ne, dóo vá'a kaa. Tsí xē'é Xuva ko idi ña é kutāvi núu diki ña.

16 Ntá tsi tē xoó ncho tiin núu i nuu i sá'a ne, xo'o ne, ñá kuān xkoó ini o; nté da xoó ka ña ntákuinti'xe i Xuva kō ñá kuān xkoó ini ña.

E ña té kuedadꞑ tsi ntaé'xi ña da ntánataká nuu ña

17 Nuu i é ncho ka'án u ni ntō ne, ña xkúntee iní ko vatā ó de nto da ntánataká nuu nto, tsí da ntáde kini nto ni tā'an nto naa i é viī nto é vā'a.

18 É kui uun itó ne, téku ko ne, da ntánataká nuu nto é kunuu inī ntó Xuva kō ne, ña té uun tsi nima nto, tsí da ntaé'nte dava tá'an nto. Ne, un sín kakuinti'xe ko sá'a.

19 Á te kāntio é kīi nteé xio ta'an nto vata koo é kūtuni xoo é ntántikin ntí'xe i Cristu.

20 Dukuān ne, da ntánatāká nuu nto é ka'xī ntó tañú'u nī é kō'lo nto ntute t̄inti'ó san é naka'an nto Xuva kō ne, ñá tē nuu é ntaā í ntáde nto.

21 Tsí ña te kuédad̄i tsi ntaé'xi nto, tsí iō ntó ne, di'na nto kaintóo nto é ka'xi nto, da ñi iō ta'an nto ntoo ntite ña. Uun ña kakák̄in ña da ñi iō ñá ne, da ntáde k̄i'vi ñā.

22 ¿Vá ña tuvi ntu ví'i nto mí kā'xi nto ni mí kō'lo nto? ¿Nté kui ntánantii ni'ni ntu nto xúkun Xuva kō ne, kaxé'e nto doka'an iña ta'an nto, ña é ña te neé iō iña i? ¿Nté koo ka'án u ni ntō ve? ¿Vá kā'án ntu u tsi dóo vá'a ó de nto? ¡Ñā'á ni san!

Da ntaé'xi o kúñu Xuva kō
(Mt. 26:26-29; Mr. 14:22-25; Lc. 22:14-20)

23 Ta'xi Xuva ko tū'ún ña é kā'án u ni ntō ne, ðiví é nañé'e ú nto: ðivi tsi niñú di'na dá diko ña Jésuú ne, kídaā kí'i Jesuu tañú'u san.

24 Dā kúvi nakué'e ña sintiá'vi nta'a Xuva kō né, ē'nté dava ña tañú'ū sán ne, dá kakā'an ña: “Kí'i nto, dá kā'xi nto. Sá'ā ne, kúñū ko é kuē'é u kuenta iña nto. Kuān koo víi nto sá'ā é nanū'u ntó iní nto ko”, ka'an ña.

25 Dā kúvi é'xi ña ne, kuan tsi ō kí'i ña e'xín san dí ne, dá kakā'an ña: “E'xin sá'a ne, niñí ko é kuē'é u kuenta iña nto, kuenta iña tú'un xéé san e tá'xi

Xuva ko xū'u ña. Vata dá ko'o nto sá'a ne, nanū'u ntó iní nto ko", ka'an Jéssu.

²⁶ Dukuān ne, vata dá ntaé'xi ntó tañú'ū sa'á ni vāta dá ntáxi'i nto ntute tinti'ó san ne, ntánañe'e nto tsí xi'i Jéssu kuénta iña ko. Kuān tsi koo vií nto un tsi da nté nainu xtúku ña.

Nté koo ka'xi o kúñu Xuva kō

²⁷ Da xōo ka ña'a, ña é dotō tsi ka'xi tañú'ū sán ni ñā é doto tsi ko'o ntute tinti'ó san ne, kaka'an Xúva kō tsi iō kuetsí ña, tsí ña kaíko ñu'u ña kúñu Xuva kō, nté niñi ñā ñi.

²⁸ Dukuān ne, é un é un o na kadā kuení ko nté iō nima kó, te vā'á o ni Xuva kō ne, kidāā ne, kvi ka'xi o tañú'ū sán ne, ko'o o ntūte tinti'ó san ñi.

²⁹ Tsí ña'a, ña é ña vá'ā o tuvi ni Xuva kō ne, te kā'xi ñā tañú'ū sán, te kō'o ña ntute tinti'ó san ñi ne, kantuku mii ñā é ntō'o ña, tsí ña kaíko ñu'u ña kúñu Xuva kō.

³⁰ Dukuān né, dōo titín nto ntánchokuví nto ne, ntáxió vita nto. Iō ntó ne, e xí'i ntō ñi.

³¹ Ntá tsi te mii o kōto vá'a o nimá kō nté o kaika ni Xuva kō ne, ña tūvī nté koo nanto'o ña kō.

³² Ntá tsi dá iō kuétsi ko ne, kata'xi Xuva ko é nto'o kō vevii vata koo é ña ta'xi ña é nto'o ko ntii ñā ñu ntūvi.

³³ Dukuān né, ēní ko, dá ntánataká nuu nto é kā'xi ntó ne, kuntētu tá'an nto vata koo é ñā ñi tsi ka'xi nto.

³⁴ Tē xoo dōo kakakin i ne, nā kínaká'xi ña nú vi'i ña kán, vata koo é ña nanto'o Xuva ko nto é vatā ó de nto da ntánataká nuu nto. Te iō ka é ncho tsixe'e ntō kó ne, ka'án u te vē'xi xtuku ú é koto ni'ni ú nto.

12

É káta'xi Espíritū Sántū

¹ Ntio ko é kūtuni vá'a nto, ēní, kuenta iña i é kāta'xi Espíritū Sántū san ko.

² Ini nto tsi kídaā, dá vāta kuintí'xe nto Xuva kō ne, da vá'a xnto é kanañē'e ñá'a san nto é kunuu inī ntó santu ña é ña kaká'an.

³ Dukuān ne, kaka'an u ni ntō tsí xoo é kāka'an kīni i iña Jesuú ne, ña túvi Ēspíritū Sántū nuu nima i. Ntē ña xoxó kuvi ka'an i é Jesuú ne, ña ña e Tó'o nti'xe ko, tē ña te kuénta iña Espíritū Sántū san é kāka'an ña.

⁴ Dōó ki'in nuū i é kūvi ni'i ña'a é viī ña, ntá tsi uun tsi Espíritū Sántū, ña katsi'i.

⁵ Dōó ki'in nuū í ĩo nté koo xntii ō, ntá tsi uun tsi Xuva ko, ñā é ūve ntee ko.

⁶ Dōó ki'in nuū i é viī ó ne, ntá tsi uun tsi Xuva ko, ñā é kata'xi un nti'í é viī ó xe un xé un ō.

⁷ Xe un xé un ō díto é nuu Espíritū Sántū sán nima ko é vā'á ko un nti'í nti'í o.

⁸ Iō ñá ne, kani'i ña e dōo ini ña nté koo ta'xi ña ko ĩtsi. Iō ñá ne, kani'i ña e dōo ki'in inī ña nté koo ka'an ña. Ntá tsi ntuvi ñá sá'á ne, ní'i ña é kūvi vií ña uun tsi nta'a Espíritū Sántū.

⁹ Iō ñá ne, kani'i ña e dōo kuntee inī ñá Xuva kō. Iō ñá ne, kani'i ña é kūvi ntavá'a ña ña nchokuvi.

¹⁰ Iō ñá ne, kani'i ña é kūvi vii ña nuu i e dōo na'nu. Iō ñá ne, kani'i ña é kūvi ka'an ñá naa Xuva ko. Iō ñá ne, kani'i ña é kūvi kiní ña nee é vē'xí nta'a Espiritu Xuva ko ō nee é vē'xí nta'a é ña vā'á. Iō ñá ne, kani'i ña é kūvi ka'an ña tuku tú'ūn é ña te tú'un mii ña. Iō ñá ña ne, kani'i ña é kūvi ka'an ña neé kani tú'un tú'ūn xoó kaka'an i.

¹¹ Ntá tsi un nti'í nti'í nuu i sá'a vē'xi uun tsi nta'a Espíritū, ña ña e Espiritu mii Xuva kō. ña ña kata'xi ña kō, xe un xé un ō, neé nti'í nti'í nuu i é vā'a vata kaa é ntio ña.

Un ntɨ ntɨ ó ne, uun tsi kúñū kúvi ɔ

¹² Kúñú kō né, kuān te dóo titín ta'vi i iō ne, uun tsi kúñū kúvi. Kuān tsi kaa kúñū Cristú di.

¹³ Dā ítsi ntute o kuēnta iña Espíritū Sántū sán ne, uun tsi ntúvi o ni tā'an ko, ña ntákuinti'xe i san. Kuān te ñá Israeé o, kuān te tuku tátá kō né, o kuān te io tó'o ko, ɔ ña tuvi tó'o kō, ntá tsi úun tsi Espíritū Sántū san núu ña nima ko, un ntí'i ɔ.

¹⁴ Kúñú ko ne, ña té uun tá'vi tsi ni kúvi, tsi dóo titín ta'vi i.

¹⁵ Tē dí dí'in kō san ká'an: “Xu'ú ne, ñá te nta'a ni kúvi u; dukuān ne, ñá kaduku ntée u kúñū san”, koo ka'án ne, ñá tē nee va'a é kuān ó kaka'án ne, ña kaka'án ka i kúñū san.

¹⁶ Tē dí tutun ko ká'an: “Xu'ú ne, ñá te ntūxnúu ni kúvi u; dukuān ne, ñá kadūku ntée u kúñū san”, koo ka'án ne, ñá tē ne vá'a é kuān ó kaka'án ne, ña kaka'án ka i kúñū san.

¹⁷ Tē dí da kanɨ ɔ kúvi o ntūxnúu ne, ¿nté ntu koo tekú ko? Tē dí da kanɨ ɔ kúvi o tūtún ne, ¿nté ntu koo ta'ni o?

¹⁸ Ntá tsi tsúve Xuva ko ta'vi kúñū kō mí e ntío ña.

¹⁹ Tē dí un ntí'i é uun tsi nuu i kúvi ɔ ne, ¿nté ntū ó kúñū kō?

²⁰ Ntá tsi kuān te titín ta'vi i ne, uun tsi kúñū kúvi.

²¹ Ña kúvi kā'an ntúxnúu kō sán ni ntā'a ko: “Ña ntío kó o”, koo ka'an. Nté dīki kó ña kuvi ká'an ni dí'in kō: “Ñá ntío kó o”, koo ka'an.

²² Uun nuu i é ña té nee nuu á'vi, kuiní kō né, divi e díi ka kantio.

²³ Mí'i e díi ka ña nuu á'vi kúñū kō, kuiní kō ne, díi ka katavi núu doo vá'a. Mí'i e díi ka kakuka'an nuú kō é kīni ña'a sán ne, díi ka kadē kuení ko é kutāvi nuu vá'a,

²⁴ ntá tsi mí'i e díi ka vá'a ito ne, ñá kantio é kuān koo kutavi núu. Kuān o de vá'a Xuva kō kúñū kō,

vata koo é dií ka víi o kuēnta nuu i e dií ka ña nuu á'vi, kuiní ko.

²⁵ Dukuān ne, ñá nāa núu ta'vī kúñu kō san, tsí e un é un ta'vī kúñu kō sán ne, da mií é ntio i ta'an i.

²⁶ Te uun ta'vī kúñu ko kānto'o i ne, dá kan̄ kúñu ko ntō'o i di. Tē xoó ntavá'a i uun ta'vī kúñu sán ne, kan̄ dīni í di.

²⁷ Vi'a vé ne, xo'ō ne, ntáduku ntée o Crīstu. Kuvi ka'an o tsi kúñu ñā kúvi ō xe un xé un ō.

²⁸ Dukuān é da io iō tsi tsiñu é vií ó iña Xuva ko ini ukún san: é kui ūun ne, pustru ña; é kui ūví ne, ña ntáka'án naa Xúva kō; é kui ūní ne, ña ntánañē'e; dá vē'xí xku ña ntáde nuu i e dóo na'nu, nī ña ntántavá'a ña nchokuví ne, nī ña ntáxntii, nī ña ntádē kú've, nī ña ntáni'i é kúvi ka'an ña tuku tú'ūn e ñá ini ña.

²⁹ Ñá te ūn ntíí ntī o é pustru o ne, ñá te ūn ntíí ntī o é kúvi ka'an ó naa Xuva ko. Ñá te ūn ntíí ntī o é kúvi nañē'e ó, ntē ña te un ntí'i o kúvi vií o nūu i e dóo na'nu.

³⁰ Ñá te un ntí'i o kúvi ntavá'a o ña nchokuví san. ¿Vá un ntíí ntī xntu ó kúvi ka'an ó tuku tú'ūn é ña íni o? Ñá te un ntí'i ō kúvi ntada ntaa o neé kani tú'ūn e ntáka'an ña.

³¹ Ntá tsi un ntíí ntī ntó nantuku nto kan̄ nima ntó nēe e dií ka va'a. Ntá tsi ví'a vé ne, nañē'e ú nto uun itsi e dií ka vá'ā o.

13

Nee iña é kuñima ko

¹ Kuān te kúvi ka'án u da nēe ka tú'ūn é ntáka'an ñá'a, un tsi nte tú'ūn é ntáka'an ánjē sán ne, ntá tsi tē ña kakuinimá ko ne, vata kaa uun kaa é kánaduku ntée tatsin kaa ú, o vāta kaa stañu é kāka'ñí kaa u.

² Te nī'í ko é ká'án u naa Xuva kó ne, te ĩní u un ntíí ntíí nuu i é mii tsi Xuva ko ĩni ñá ne, te ĩní u un ntíí ntíí é ĩni ña'a sán ne, te ĩní u ka'án u ni xūku san é na kī'in íkan ne, na kī'xi i'a ne, ntá tsi tē ña kákuinimá ko ne, ñá vādá kaidiá'vi ko.

³ Te kuē'é u un ntíí ntíí iñá ko ña nta'ví san, o te kuē'é u kúnū ko é ká'mi ña'a sán ne, ntá tsi tē ña kakuinimá ko ne, ñá vādá kaidiá'vi ko.

⁴ É kuīnima kó ne, é na kūtíi o ni ta'an kō ne, e dóo vá'a koo vii o ni ñā. Ñá kune'ū iní ko ni ñā; ña kada ka'nu ña'a ō; ntē ña kadá kuení ko te díi ka va'á ña'a ō.

⁵ Ñá kadā xení o ni ta'an kō; ñá te é vā'á mii ko nantuku ō; ñá kudíin o ni ta'an kó; ntē ña xntekú ō nima ko tē neé vii ña ni kō.

⁶ Ña te da dínī kó te xoo kó'xo nteē i, tsí e dínī kó ne, nee é nuu é ntaā i.

⁷ É kuīnima kó ne, é kada ka'nū iní ntí'i ō. Kuintí'xe ntí'i kō dí. Un ntíí ntíí kuntétu ō ne, kutíi ntí'i kutíi ntí'i kō.

⁸ Xée ntūvi é ña ka'án ka ña'a san naa Xuva ko nee é vē'xí kuvi. Xée ntūvi é ña ka'án ka ña'a tuku tú'ūn é ña te tú'un mii ñā. Xée ntūvi é ntoko ñū'u é kiní ñá'a san. Ntá tsi é kuīnima kó ne, ña ntí'í.

⁹ Vevíi ne, un sín tsi iní o ne, un sín tsi kuvi ka'an o nee é vē'xí kuvi di,

¹⁰ ntá tsi xee ntúvi é kiní o nee é nuu é ntaā í ne, kídaā né, ntí'í é un sín tsi iní ō.

¹¹ Dā kulú'ntí ú ne, kaka'án u vatā ó kaka'an i'xa lu'nti. Kakutuní ko ne, kadē kuení ko vatā ó de i'xa lu'ntí san di. Ntá tsi dā kúka'nu ú ne, xtuví mii ú é idé u vatā ó de i'xa lu'ntí san.

¹² Vevíi ne, ñá kaīnī va'a o, tsí vata te speju déntu kaito nuu ō; ntá tsi kídaā ne, kiní va'ā o. Vevíi ne,

un síin tsi iní u. Ntá tsi te kúvi vé ne, kiní vā'á u, vatā ó ini Xúva kō ko.

¹³ Vi'a ve ne, úni nūu i é ña ntí'i: é kuinti'xe kō, é kuntetu ō, nī é kuinīma kó ta'an kō. Ntá tsi é dií ka ka'nu ne, é kuinīma kó ta'an kō.

14

Dá kakā'an o tuku tú'un é ña ini o

¹ Kan̄ nima ntó kuinima ntó ta'an nto ne, ntá tsi nantuku nto nēe nuu i e tá'xi Xuva kō ne, dií dií ka é kā'an ntó naa ña.

² Tsí xoo é nī'i i é kā'an tuku tú'un é ñá iní ne, ña te ñá'a kaka'an ni'i ña, tsí Xuva ko kaka'an ni'i ña. Xoxó kañ'e'e diki i tú'un é xe'é Espíritū Sántū san é kā'an ña.

³ Ntá tsi xoo é nī'i i é kā'an naa Xuva kó ne, kaka'an ni ñá'a san vata koo é dií ka kuka'xi nuu ña, vata koo é tsí'í ntii ña ña ne, vata koo é nāxnuu ka'nu ña nima ñá di.

⁴ Tē xoó ka'an i tú'un e ñá ini ña ne, dií ka kakuka'xi nuu mii ña. Ntá tsi xoo é kāka'an i naa Xuva ko ne, kaxntii ña un ntíí ntī ña ntákuinti'xe i san é kuka'xi nūu ña.

⁵ Ntio ko é nī'i nto un ntíí ntī nto é kúvi ka'an nto tuku tú'un é ña ini nto. Ntá tsi dií dií ka ntio ko te kuvi ka'an ntódo nto tú'un Xuva kō. Tsi dií ka kaidiá'vi é kā'an ó tú'un Xuva ko nāa i é kā'an ó tuku tú'un, tē xoxó ña ntada ntaa tú'un é kaka'an ó san, vata koo é kadiá'vi iña un ntíí ntī ña ntákuinti'xe i san.

⁶ Dukuān ne, ení, tē xu'ú kixkoto ní'ni ú nto ne, te kā'an u tú'un é ña ini ú ne, ¿mí'i ntu kaxntii ú nto? Ntá tsi kuvi xntii ú nto te kā'an u neé ta'xi Xuva ko é kūtuní ko, ō neé iní u é nuu é ntaā í, o tū'un é ta'xi Xuva kō é kā'an u ni nto, o nūu i é nañ'e e ú nto.

⁷ Un tsi nte strúmentu é kanakueku ō ne, vata kaa choó san ne, o vata kaa kiñú'u san é ña kantító, ntá tsi tē ña vá'a koo nakueku ō ne, ña díto neé kaeku.

⁸ Tē ña vá'a koo nakuēku o trunpetá san é kākana ña sntadun san é kī'in ñá du'xēn ne, ¿xoó ntu koo tú've i é kī'in í du'xēn?

⁹ Kuan tsī o kúvi ni ntō dī. Te kā'an ntó ni ñā'a tú'un ntō é ña kañé'e diki ñá ne, ¿nté ntu koo teku ña é kāka'an nto? ¡Vata kaa ña kaka'an ni'i tátsín san ntáa nto!

¹⁰ Ñá te nté kaa tú'un iō da mí'í ká ñuu ñuxiví a ne, un ntí'í ntí'í dóo vá'a tsi kúvi kī'in diki ña é kāka'an.

¹¹ Ntá tsi tē ña kañé'e diki ko tú'ūn é ntáka'an tuku ña'a ne, díto é xio ñuu ña kuenta iña ko ne, xo'ó né, xio ñuú ko kuēnta iña ñá dī.

¹² Dukuān ne, te dóo ncho ni'i nto nuu i é kāta'xi Espíritū Sántū sán ne, nantuku ntō neé nuu i é díí ka kaidiá'vi i é kuka'xi nūu un ntí'í ntí'í ña ntákuinti'xe i san.

¹³ Tē xoó kaka'an í tuku tú'ūn né, na kākan ñá nta'a Xuva ko, na ta'xī ña é kúvi ntada ntaa ñá neé kani tú'un.

¹⁴ Tsí te kāka'an ntá'ví u tú'ūn e ñá ini ú ne, nimá ko kaka'an ntá'vi, ntá tsi ñá tē neé kañé'e diki ko.

¹⁵ ¿Neé ntu vii ú ve? Ka'an ntá'ví u ni nīmá ko ne, ka'an ntá'ví u ni dīki kó dī. Kata ú ni nīmá ko ne, kata ú ni dīki kó dī.

¹⁶ Tsí te da mii tsi nīma nto kanuu iní nto Xuva kō ne, ¿nté koo ka'an ntá'ví ña é ñá ini san ni ntō dadí dá kanakué'e nto sintiá'vi nta'a Xuva ko, tē ña katéku ña nee iña kaka'an nto?

¹⁷ Kuān te dóo vá'ā ó kaka'an ntá'ví nto dá kanakué'e nto sintiá'vi nta'a Xuva kō ne, ña kaidiá'vi é kuka'xi nuu ta'an nto nta'a Xuva kō.

¹⁸ Xu'ú ne, kanakué'e ú sintiá'vi nta'a Xuva kō tsí díí ka kaka'an u tuku tú'ūn é ña ini u é un ntí'í

nt̄ī nto.

¹⁹ Ntá tsi dá t̄uví u ni ñā ntákuinti'xe i sán ne, díí ka vá'ā ó kuān te úvi uni xú'u ka'án u é k̄ini ñā'a san vata koo é díí ka kutú've ñā, naa i é ka'án u u'xi míil tú'ūn é ñā kí'in diki ñā.

²⁰ Ení, ñá ku dē kuení nto vatā ó kadē kuení i'xá san. Mii tsi kuēnta iña núu i é k̄ini kaa ne, vií nto vatā ó de i'xá san é vata kutú've i é vii i é k̄ini kaa. Ntá tsi kadā kuení nto vatā o ntádē kuení ñatā san.

²¹ Lei Xúva kō ne, uve na'a, kaka'an: “E tuku tú'ūn ka'án u ni ñā ñūu sá'a, ne, ñā vé'xi xio ñūú ka'an ñá ni ñā nāá ko, ntá tsi nte da'a sá kuān koo ka'án u ne, ñā téku ñā, ka'an Xúva kō”, ka'an.

²² Dukuān ne, é k̄ā'an ó tuku tú'ūn é ñā íni ó ne, vata koo é k̄iní ñā'a, ñā é ñā kákuinti'xe i ne, ñá te ñā ntákuinti'xe i san. Ntá tsi te k̄ā'an o tú'ūn é tā'xi Xúva ko ne, vata koo é k̄iní ñā ntákuinti'xe i san ne, ñá te ñā é ñā ntákuinti'xe i.

²³ Da ntánatāká nuu un nt̄í nt̄ī ñā ntákuinti'xe i sán ne, é un é un ñā ntáka'an ñā tuku tú'ūn é ñā íni ñā ne, kidáā ne, te xēe ñā'a, ñā é ñá ini nuu i sá'a, o ñā'a, ñā é vata kuinti'xe i ne, ¿vá ñā ka'an ntú ñā te ntákuluku nto?

²⁴ Ntá tsi te ūn nt̄í nt̄ī ntó ka'an nto tú'ūn e tá'xi Xúva kō né, te xēe ñá'a, ñā é ñá ini nuu i sá'a ne, o te xēe uun ñā'a, ñā é vata kuinti'xe i ne, koto ñā neé ñā'a ñā ne, kūtuni ñā tsí iō kuétsi ñā kuēnta iña tú'ūn va'a é ntáka'an nto san.

²⁵ Kutuni ñā nee é ñū'u xū'u nima ñā ne, nakunch̄t̄i ñā nuu Xúva ko ne, kunuu ini ñá ñā. Kutuni ñā tsí nuu mé'ñu nti'xe Xúva ko ntō.

Vii nto vata xkoó ini nto, ntá tsi na kuiñi ūkun

²⁶ Vi'a ve né, ení, dā ntánataká nuu nto ne, iō ntó ne, kuvi kata nto; iō ntó ne, kuvi nakuā'a nto ñā'a san; iō ntó ne, kuvi ka'an nto tú'ūn e tá'xi Xúva kō é kūtuni nto; iō ntó ne, kuvi ka'an nto tuku tú'ūn é

ña íni nto; iō ntó ne, kuvi ka'an nto neé kani tú'un tú'un ñā. Kuān koo vii nto vata koo é dií ka kuka'xi nuu nto ni Xuva kō, un ntíí ntíí nto.

27 Tē xoó ncho ka'an í tuku tú'ūn é ña íni í ne, na kā'an úvi uni ñá'a, ntá tsi kui kui uun ña na kā'an ña. Kidáā né, kuntítsí uun ña é ntāda ntaa neé kani tú'un tú'ūn é kāka'an ña.

28 Ntá tsi tē xoxo nté uun ña é ntada ntaa neé kani tú'un sá'a ne, dií ka vá'a o é ña ká'an kue'en ña tuku tú'ūn é ña íni ña da ntánataká nuu ña. Diin diin tsi na kā'an ntá'ví mii ña ni Xuva kō.

29 Tē xoó ncho ka'an i tú'ūn é xe'é Xuva kō é kūtuni ña ne, uvi úni tsi ña na kā'an ña. Na kīní ña nguíi sán ne, na kā'an ña te nuu é ntaā i é kāka'an ña.

30 Ntá tsi tē xe'é Xuva ko tū'un é kā'an túku ña'a, ña tuvi íkán né, na tēe kádin ña é kāka'an dí'na san.

31 Kuvi ka'an nto, un ntíí ntíí nto e ní'i nto tú'ūn e tá'xi Xuva kō, ntá tsi kuentá uun xntō, vata koo é un ntíí ntíí nto kutú've nto ne, ntuka'nu ini nto.

32 Xoo é ní'i i tú'ūn é xe'é Xuva kō ne, kuvi kada kú've míi neé ura ká'an.

33 Tsí ña ntio Xuva ko é kōo da vántiñi o kuntoo o, tsí ntio ña é diin diin tsi kuntoo o.

Vatā xkoó ini un ntíí ntíí ení kō, ña ntákuinti'xe i sán ne,

34 ñadí'í san ne, diin diin tsi na kūntoo ña ini ukún kán, tsí ña vá'a ó te ka'an ña. Kantio é kuiko ñu'u ña vatā ó kaka'án lei Xúva kō.

35 Tē neé ncho kutuni ña ne, na tsixe'e ña xii ña tē neé ña nú vi'i ña kán. Tsí ña vá'a o é ká'an ña ini ukún kán.

36 ¿Nté o ntu? ¿Vá nta'a ntú nto vé'xi tú'un Xuva kō kuan? Ntē ña te da míi xnto ni ní'i nto tú'un ña.

37 Xoo é kāka'an i tsí ní'i i tú'ūn é xe'é Xuva kō é kā'an náa ña ne, o tē dóo ini ña Xuva kō ne, na kīni

ñá tsi sá'ā é kakā'u ú iña ntó ne, uun e tá'xi Xuva kō é kāda ntaa o.

³⁸ Ntá tsi tē xoó ña'a ña káde ña kuenta tú'ūn sán ne, ña kú de nto ña kuentá di.

³⁹ Dukuān ne, ení, kákan nto nta'a Xuva ko na tā'xi ña é ká'an ntó naa ña ne, ñá ku ē'nté nuu nto é na ká'an ñá'a san tuku tú'ūn é ña íni ña.

⁴⁰ Ntá tsi da nēé ka é vii ntó ne, ñá ku dotō tsí vii nto ne, kuentá uun xnto ka'an ntó vatā ó ntio Xuva kō.

15

Dā ntoto Cristu

¹ Ení, ntio ko é na naka'an ntó tú'ūn va'á san é nañé'le ú nto kídaā nté koo nakáku ō. Divi tū'un é kuintí'xe nto kídaa ne, kuan tsí ó ntákuinti'xe nto veví di.

² Kuenta iña tú'ūn sa'á ne, nakáku nto, tē ña xtuvi mii nto tú'un vatā o ka'an ntódo ú ni ntō ne, tē ña te é ntaā i é kuintí'xe nto.

³ É ká'án u ni nto tū'un é dií ka nuu á'vi i é nī'í ko: é xí'í Cristu kuénta iña kó, vatā ó uve na'a kaka'an tú'un Xuva kō ne,

⁴ íntū'xí ña, ntá tsi da kúvi uni ntúvi ne, ntōto ñá vatā ó kaka'an tú'un Xuva kō.

⁵ Kídaā ne, iní Pedrú san ña ne, dā ku e ví'i ne, iní pustrú ña nguí san ñá di.

⁶ Rkontúví ne, ú'un siēntu ñá'a, ña ntákuinti'xe i san, íni ña ña é uun ito tsi. Iō ñá ntoo ká ña; iō ñá ne, e xí'i ñá.

⁷ Uun ká tuku ntuví ne, iní Santiau ña; kidáā ne, un ntí ntí pustru ña íni ña ña di.

⁸ Dā ntí ata í ne, iní u ñá di, xu'u é vata kaa uun i'xa é kākú xe'e kaa u.

⁹ Tsí xu'ú ne, dií ka dutsi u é un ntí ntí pustrú san ne, ntē ña nuu á'ví ko é ká'an ña'a san é pustrú

u, tsí dóo dé xení u ni ñā ntákuinti'xe i Xuva kō kídaā.

¹⁰ Ntá tsi dóo vá'ā o dé Xuva ko nī ko dá nadama ñā ko vata koo é kūví u vata kaa ú sa vevii. Ná te dotō tsí ni ēté xaa u e dóo va'a e tá'xi ñā ko, tsí xu'ú ne, dií ka kade tsiñu u é un ntí# ntí# ñā nguī san. Ntá tsi ñā te da míi tsú kade tsiñu u, tsí Xuva ko nuu ñā nimá ko ne, ðivi ñā kade ñā tsiñu va'á san é kāde u.

¹¹ Ntá tsi ñā té ini te xū'ú ne, o ñā nguī san ntáde ñā tsiñu san, tsi ntánañē'é nti tú'un Xuva kō né, ðiví e kuínti'xe nto.

Tē ntoto ñā xi'i

¹² Ntá tsi tē ntáka'an ntódo nti tsi ntóto Cristu dá xi'i ñā ne, ¿nté kui iō ntó ne, ntáka'an nto tsí ñā ntántoto ñā xi'í san, kuan?

¹³ Tē dí ñā ntántoto ñā xi'í san ne, Cristú ne, ñā ni ntóto ñā ði.

¹⁴ Tē dí ñā ni ntoto Cristú san ne, é ntaā í e ntáka'an ntódo ntí ne, e kuínti'xe nto ne, é ntaā í; ñā tē neé nuu á'vi.

¹⁵ Tē dí kuān ó ne, ntáde vetē ntí iña Xuva ko, tsí ntáka'án nti é nantoto Xuva kó Cristu dá xi'i ñā. Ntá tsi ¿nté ntu ō nántoto ñā ñā kuan, tē dí ñā ni ntoto ñā xi'í san?

¹⁶ Tsí tē dí ñā ni ntoto ñā xi'í san ne, nté Cristú ñā ni ntoto ñā ði.

¹⁷ Tē dí ñā ni ntoto Cristú ne, é ntaā i é ntákuinti'xe nto ne, ñā túvī xoó kada ka'nu iní i ni kuētsí nto.

¹⁸ Tē dí kuān ó ne, un ntí# ntí# ñā xi'í, ñā é kuínti'xe i Cristu dá xi'í ne, ñā ni xēe ntá'a Xuva kō.

¹⁹ Tē dí da ntántito tsi o ñuxiví a e ntantétu ō Cristú ne, dií ka nta'vi ide ō é un ntí# ntí# ñā'a san.

²⁰ Ntá tsi ñā te kuān ó kuvi, tsí é nuu é ntaā í ne, ntoto Cristu dá xi'i ñā. Vata kaa kití vidin e kíi ði'na

ma é tatā kó kaa ña, tsí di'na ña ntóto ña é un nti'i ō.

²¹ Uun tsi ñatīí idé ña kuétsī é ió doxi'í san ne, uun xtuku tsi ñatīi ntóto ña vata koo é ntōto ña xi'í.

²² Vata ō ni'i ko é kuvi o é kuétsí Adaán ne, kuan ō ni'i kó ntuvi iña kó nta'a Cristu.

²³ Ntá tsi kuiñi ukūn ó ntoto o, vatā ó kaduku ntée o. Di'na Cristú odo núu ña ntóto ña. Kídaā ne, dá naīnu xtúku ña ne, ntoto un ntīí ntīí ña kaka'an í ña.

²⁴ Rkontúví ne, xée ntūvi é ntī'i ñuxiví san. Tē kúvi nantī'í Cristu é un ntī'í ña tsiñu na'nu i sán, nī ña ntádē kú've san, ni ūn ntīí ntīí ña'a, ña e dóo iō i é víí ne, da kidāā nakué'e ña da kanīí mí kāde kú've ñá nta'a Xuva kō.

²⁵ Tsí Cristú ne, kantio é kadā kú've ka ña un tsi da nté kúvi víí ña ni ūn ntīí ntīí ña ntaínchu'vi ña.

²⁶ É ntīi ata i é kaínchu'vi ñá ne, ñá víí sán doxi'í san ne, nantī'i ña di.

²⁷ Tsí Xuva kō ne, xé'e ñá é kodo nūú Cristu é un ntīí ntīí nuu i. Ntá tsi é kākā'an o “un ntīí ntīí nuu í san” ne, ñá te kakā'an o te kodó nuu ña iña Xuva ko, tsí Xuva kō xe'é ña é kodo nuū ñá un ntīí ntīí nuu i.

²⁸ Tē kúvi idé I'xá Xuva ko nūu i sá'a ne, nakué'e ña é kadā kú've Uva ña iña ña. Dukuān né, da nēé ka nuu í ne, di'na ká Xuva kō.

²⁹ Tē ña kuan koo kúvi ne, ¿nté kui kuān xkoó ini kú ña iō ñá kuān é tuku ña'a kutsi ntute ña naa ñá xi'í san? Tē dí ña ni ntoto ñá xi'í san ne, ¿nté kui kuān xkoó de ntu ña kuan?

³⁰ ¿Nté koo ntu é da nuu da kuií tsi ña u'vi ni'i nti ntuvi iña ntí kuan?

³¹ Uten uten doko sá kanakí'í ña ntuvi iñá ko. Nuū é ntaā i. Nuū é ntaā í ñá tsi dóo diní ko kuenta iña nto, tsi ntákuinti'xe nto Tó'o ko Jesūcristu.

³² ¿Neé ntu tsiñu nāá u ni ñāñá san, vatā ó de ña ñuú Efesú san ne, tē dí ña ni ntoto ñá xi'í san? Díí ka vá'ā ó na kō'o ka'xi o, tsí tevāā ne, kuví ō.

³³ Ñá ku dā vá'a nto é kanī nta'ví ña'a san nto. Tsí kuví nti'xe yatā ó kaka'an ña'a: “Te kuve ta'an ō ña kini ntāa sán ne, xtuví mii o é vā'a é ini o”, koo ka'an ña.

³⁴ Na ntūtuni ntó ne, vií nto é vā'a. Ña kú de ká nto é kīni kaa san. Tsi iō ntó ne, ñá ini ntó Xuva kō. Kaka'an u sá'a vata koo é na kūka'an nuu nto.

¿Nté ntu o kantoto ñá xi'i?

³⁵ Á te iō ntó ne, kadā kuení nto: “¿Nté ntu koo ntoto ká ña xi'í san? ¿Nté ntu kaa kúñu ñā?” koo ka'an nto.

³⁶ Ñá ku tsixe'e tūntu nto. Tsí tsíkīn, kiti ka'xi nto ne, ¿ntē ntú koo kue'nu tē ña dí'na té'u?

³⁷ Tsi é ka'xi ō ne, é tūku kaa te kéne. Tsí da mii tsíkīn dá i'xi nto, kuān té tsíkīn trigú ne, o da nēé ka tsíkīn.

³⁸ Ntá tsi Xuva kō ne, kaxé'e ña é un é un tsíkīn sán xuku i ni kiti i vatā o é ntio ña. É un é un tsíkīn sán ne, é un é un nuu i di.

³⁹ Da nēé ka nuu kúñū sán di ne, ñá te úun tsi nuū i kúvi. Tsí uun tsi nuu i e kúvi kúñū ñā'a sán ne, é tūku ntāa kúñū kīti san ne, é tūku ntāa kúñū láa sán. Kúñū tsákā sán di ne, é tūku ntāa.

⁴⁰ Kuan tsī o kúñū é iō e dukún kán di, tsí ña te dadá ntāa kúñū é iō ñuxiví a. Ntá tsi ntuví kúñū sán ne, dōo vá'a ntāa. Ntá tsi e túku ntāa kúñū é iō e dukún kán é kúñū é iō ñuxiví a.

⁴¹ Ngāntíí san ne, dōo va'á ntuve i ne, dōo va'á ntuve xoó san di, ni xntíví san di, kuān te e túku e túku ntāa. Xntíví san ne, e túku e túku ntāa é un é un di.

42 Kuan tsī koo kuvi te ntóto ña'a, ña é xi'í san di. Kūñu e kaí'xi ō ne, kate'u, ntá tsi kúñū é ntōto ne, nté uun ito ká ña kuvi.

43 Kūñu e kaí'xi ō ne, ñá tē neé nuu á'vi, ntá tsi tē ntóto ne, dōo va'a. Vitā kue'en kúñū sán te i'xí ō, ntá tsi tē ntóto ne, dōó ntii.

44 Te i'xí ō ne, uun kúñū kúvi o, ntá tsi kūñu é ntoto ne, dadii nī kúñu Xuva kō. Vatā ó io kúñu kō ñuxiví a ne, kuan kōo ni'i ko kúñu ko te kuē'en o ntá'a Xuva kō.

45 Tū'ún Xuva kō ne, kaka'an: “Adaan, ñá kui ūún ne, ní'i ña ntūvi iña ña vata koo é kutuví ñá ñuxiví a”, ka'an. Ntá tsi Adaan, ña ntii ata i kán ne, ní'i ña é kūvi ta'xi ña ntuvi iña ko é kuntoo o ni Xuva kō.

46 Ntá tsi ña te kúñu kō é kuntoo o ni Xuva kō é ní'i ko di'na, tsí di'na kúñu kō é ntuvi nte'u. Da kidáa ni'i ko kuñu é kuntoo o ni Xuva kō.

47 Ñatíí, ña kui ūun ne, nté'ū kúvi ña ne, kaduku ntée ña ñuxiví a. Ña kuvi ūví san ne, Tó'o ko ñā. E dúkūn kan vé'xi ña.

48 Kúñú kō é ni'i o ñūxiví a ne, vata kaa kúñū ña kúvi nte'u kaa. Kūñu é ni'i ko e dukún kán ne, vata kaa kúñū ña e dukún kán kaa.

49 Vata ō ntúvi ō ña kúvi nte'u ñuxiví a ne, kuan koo ntuvi ō ña tuví e dukún kán di.

50 E ncho ka'án u ni nto, ēni: Nee é iña kúñu ni iña xiki kúvi ne, ña kúvi ni'i mí tuví Xuva kō. Tsí da neé ka é kate'ú ne, ña kúvi ni'i é kutuví ntii dañu ntūvi.

51 Kini ntō ve tsí ntaa ú ni nto ūun nuu i é nté uun xoxo íni i: Ñá te ūn ntíí ntíí ó kuvi ō, ntá tsi un ntíí ntíí ó nadáma kúñu kō.

52 Uun da'na nchuvii, vata koo kuvi é nakuéni o, te éku trunpeta san é ntii ata i. Tsí kueku trunpetá san ne, kidáa ntōto ñá xi'í san e nté uun ito ka ña

kuví ña. Xo'ō é ntántoo ká ō ne, ura tsí i nadama kúñu kō di.

⁵³ Kantio é nādama kúñū é kāte'ú san nī kúñū é ña katé'ú san. Kantio é nādama kúñū é kantí'i nī kúñū é kutūví ntii dañu ntūvi.

⁵⁴ Tē nādama kúñū é kate'ú nī é ña katé'ú ne, te nādama kúñū é kantí'i nī é ña kantí'i ne, kidáā ne, kuntaa é kāká'an tú'un Xuva kō: “Ña kóō ká doxi'i, tsi kúvi idé Xuva ko ni ī”, ka'an.

⁵⁵ ¿Ña nta'vín ntun, doxi'i? ¿Mí'i ntu é kūvi víin kan nī ntí? ¿Mí'i ntu kuví ntuku kuí'ín kan ntí?

⁵⁶ Tsí kantuku kuí'i doxi'í san ko kuēnta iña kuétsi kō ne, kūtuni ko tsi íō kuetsí ko kuēnta iña leí san.

⁵⁷ Ntá tsi ntadiá'vi Xuva kō é kāta'xi ña é kūvi vii o ni dóxi'í san nta'a Tó'o ko Jesūcristu.

⁵⁸ Dukuān né, ēní, kuntīkin nto é ña ku xtuví mii ntō e ntákuinti'xe nto; ña ku díta nto tūku itsi. Díí díí ka na kuka'xi nuu nto ni Xuva kō, tsí nto'ó ne, ini ntó tsi ña te é ntaā í e ntáde tsiñu nto ni Xuva kō.

16

Dómēni é ntánatakā ña iña ta'an ña

¹ Kuenta iñá domēni é ntánatakā nto iña ta'an ko, ña kuinti'xe i sán ne, kué'e nto vata ō nañé'e u ña ntákuinti'xe i ñuú Galacia.

² É kui uun ntūvi vité san ne, naki'i da'an ntō domēni, vata kaa e ní'i nto. Na kōo tú'vē nto vata koo é ña kantío é natakā ntó tē xee u.

³ Tē xee u ne, kada vá'a u tutu é kunī'i ña é nakaxnúu nto é kī'ín ni'i ñá domēni iña ta'an ko, ñá ntōo ñuú Jerusaleen.

⁴ Te kántio é kī'ín u ne, kī'ín ú ni ñā di.

Mí'ī nchó kī'ín Pablu

⁵ Kikoto ní'ni ú nto te ĩta ntí'xin ú ñuú Macedo-
nia, tsí itsi ikān kuita ntí'xin u.

⁶ Ñá iní u te kuvi kutūví u ni nto, kuān te uun
dá'na, o dā nté kuita ntí'xin ntuvi ví'xin san. Kidāā
né, kuvi xntii ntō ko dá ñi kī'ín u mí ntio é kī'ín u.

⁷ Ña ntio ko é uun da'na tsi koto ni'ni ú nto, tsí
kuān te nté kaa ntuvi kutuví u ni nto, te Xuva kō
ntio ña.

⁸ Kuntētu ka ú i'a ñuú Efesu da nté kūvi viko é
nakué'e o sintiá'vi nta'a Xuva ko ñña i é ta'vi ō,

⁹ tsí dōo iō tsiñu Xuva kō é kāda tsiñu ú i'a ne, dōo
vá'ā ó kakuvi, kuān te dōo iō ñá ntáka'an ntée ko.

¹⁰ Tē xee Tímoteú ne, vií nto ña kuenta vata koo
é kāán ña, tsí ñña Xuva ko káde tsiñu ña vatā ó de ú
xu'u.

¹¹ Dukuān né, kuiko ñu'u nto ñā ne, xntii nto ña
na kī'ín ka ña itsi ña vata koo é vā'á koo naxee ña
mí tuví u. Tsí xu'ú nī ña kuinti'xe i sán ne, ntántétu
ntí ña i'a.

¹² Ení ko Āpoló ne, dōo ikán u da xe'e nā kíkoto
ní'ni ña nto ni tā'án ko ña nguī san, ntá tsi ña ni
ntio ña kī'ín ñá vevii. Ntá tsi kī'ín ñá tē ni'i ña ntuvi.

Tū'un da ntí' tutú san

¹³ Kuenta tsí vií nto; ñá ku xtuvī mii nto é
ntákuinti'xe nto. Ñá ku u'vī ntó; na kūtíi nto vata
kaa é tīi nto. Koo ntii ntō.

¹⁴ Da nēé ka é viī ntó ne, vií nto é ntákuinima ntó
ta'an nto.

¹⁵ Ini ntó, ēni, tsí Stefanu ni ñaví'i ña ne, di'na
ña kuinti'xe ña é da xōó ka ña ntoo ñuú Acayá san.
Nté ntūvi tsikán ne, da miī é ntáxntii ña ta'an kō, ña
ntákuinti'xe i san.

¹⁶ Kakan ú nto é kuiko ñu'u nto ñā'a, ña vata ntāa
ña tsikan. Kuān koo vií nto dí, ni ūn ntí' ntí' ña'a, ña
ntáde tsiñu ni'i nto, nī ña ntáxntii nto.

17 Dōó diní ko tsí é xee Stéfanu ni Fortunátu ni Acáicu, tsí ðivi ñā ntáde ña é ña ni kuvi vii nto é xoxó nto i'a.

18 É nāxnuu ka'nu ña nimá ko vatā o dé ña ni ntō ði. Koto nto ña, tsi dóo va'á ña'a ña.

19 Un ntíí ntíí ña ntákuinti'xe i san, ña ntoo i'a ñuú Asia ne, taxnuu ña ntiusi nto. Aquila ni Prísila ni un ntíí ntíí ña ntákuinti'xe i san e ntánataká nuu ña nú vi'i ña kán né, taxnūu ña ntiusi ntó ði, ta'an nto, ña ntákuinti'xe Xuva kō.

20 Un ntíí ntíí ta'an kō, ña ntoo i'a ne, taxnūu ña ntiusi ntó ði. Nanume ta'an nto kuenta iña Xuva ko.

21 Xu'u é Pablú u ne, mií u ka'u u sá'ā é taxnūu ú ntiusi nto.

22 Tē xoó ña ntío i Tó'o ko Jesūcristú ne, na nī'i mii ña é nto'o ña nta'a Xuva kō. ¡Nā nainú náne'e Tó'o kō!

23 Na kunūu mé'ñu kunuu dava Tó'o ko Jesūcristu nto.

24 Ntio ko é kūtuni nto tsi dóo ntio kó nto, tsí uun tsi kúñū kúvi o nī Tó'o ko Jesūcristu. Kuan tsí koo é kā'án u ni ntō, xu'u é Pablú u.

**Tū'ún xuva kō vatā ó ntáka'an ña ñuú
Coatzospan
New Testament in Mixtec, Coatzospan
(MX:miz:Mixtec, Coatzospan)**

copyright © 2003 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Mixtec, Coatzospan

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2003, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Mixtec, Coatzospan

© 2003, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 29 Jan 2022

8f775598-56d9-56fd-966e-15e054d2f275